

APSTIPRINU:

Stratane

Aurika Stratane

Labklājības ministrijas

Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām
vadošās iestādes vadītāja

Datums: 16.10.2024.

NOBEIGUMA ĪSTENOŠANAS ZIŅOJUMS

par darbības programmu

“Darbības programma pārtikas un pamata materiālās
palīdzības sniegšanai vistrūcīgākajām personām
2014.-2020. gada plānošanas periodā”

Izstrādātājs:

Labklājības ministrijas

Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām
personām vadošā iestāde

Rīga, 2024

I. KATRU GADU PIEPRASĀMIE DATI

1. GADA/NOBEIGUMA ĪSTENOŠANAS ZIŅOJUMA IDENTIFIKĀCIJA

CCI	2014LV05FMOP001
Nosaukums	Darbības programma pārtikas un pamata materiālās palīdzības sniegšanai vistrūcīgākajām personām 2014.-2020. gada plānošanas periodā
Versija	9999.1
Atskaites periods	01.01.2014.- 31.12.2023.
Datums, kad notikusi ziņojuma saskaņošana ar Konsultatīvo darba grupu	Saskaņošana Konsultatīvās darba grupas 11.06.2024. sanāksmē.

2. ĪSTENOŠANAS PĀRSKATS

2.1. Informācija par programmas īstenošanas kopējiem rādītājiem attiecībā uz pilnībā vai daļēji pabeigtām darbībām

I 2023.GADĀ NODROŠINĀTIE FONDA ATBALSTA VEIDI UN TO SAŅEMŠANAS NOSACĪJUMI

1. Atbalsta veidi

- 2023. gadā sniegts šāds Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām (turpmāk – Fonds) atbalsts pārtikas un pamata materiālās nodrošinātības mazināšanai:

1) pārtika:

- pārtikas preču komplekts individuālai izdalei bez vecuma ierobežojuma (komplekta vērtība 25,23 *euro*);
- pārtikas preču komplekti zīdaiņiem un maziem bērniem vecumā no 7 līdz 24 mēnešiem (3 veidu komplekti: 7 – 12 mēneši, 13 – 18 mēneši, 19 – 24 mēneši) (komplektu vērtība 44,37 *euro* – 48,31 *euro*);
- pārtikas preču komplekti zupas virtuvēm gatavo maltīšu nodrošināšanai. Viens šāds komplekts paredzēts 48 maltīšu pagatavošanai (komplekta 100,81 *euro*).

2) pamata materiālā palīdzība:

- higiēnas un saimniecības preču komplekti personām bez vecuma ierobežojuma (komplekta vērtība gada ietvaros mainījās no 7,60 *euro* uz 7,87 *euro*) un sejas masku komplekts (vērtība – 3,44 *euro*);
- higiēnas preču komplekti zīdaiņiem un maziem bērniem vecumā no 0 līdz 24 mēnešiem (4 veidu komplekti: 0 – 6 mēneši, 7 – 12 mēneši, 13 – 18 mēneši, 19 – 24 mēneši) (komplektu vērtība 33,07 *euro* – 68,01 *euro*);
- individuālie mācību piederumi bērniem vecumā no 5 līdz 16 gadiem (2 veidu komplekti: 5 - 10 gadi un 11 - 16 gadi) (komplekta vērtība 18,73 *euro*- 29,72 *euro*).

3) papildpasākumi:

- informatīvi pasākumi par papildu iespējām saņemt atbalstu ikdienas problēmu risināšanai vai krīzes situācijās, par nodarbinātības iespējām, izglītības iespējām, sabiedrības veselības veicināšanu, sportu, brīvā laika pavadīšanu, par Eiropas Savienības (turpmāk – ES) fondu vai citu ārvalstu finanšu instrumentu projektu ietvaros pieejamiem pakalpojumiem un citiem līdzīgiem pasākumiem;
- individuāls un grupu darbs ar personu vai personu grupām, nodrošinot starpinstitucionālu sadarbību, atsevišķu speciālistu profesionālās konsultācijas;

- neformāli izglītojoši pasākumi praktisku sadzīves iemaņu attīstībai, tai skaitā ēst gatavošanā, veļas mazgāšanā, mājas uzkopšanā, mājsaimniecības budžeta plānošanā, bērnu audzināšanā, darba meklēšanā.

2. *Izmaiņas atbalsta satura nodrošināšanā*

- Ņemot vērā publiskā iepirkuma ietvaros iesniegtos piedāvājumus un iepirkuma rezultātus, atsevišķām higiēnas preču maziem bērniem komplektos ietilpstošām precēm 2023. gadā mainījies apjoms/tilpums (nemainot kopējo preču sortimentu/klāstu). Proti, izmaiņas attiecas uz matu šampūnu vecumam no 7 līdz 24 mēnešiem un mitrām salvetēm ādas kopšanai vecumam no 13 līdz 24 mēnešiem.

3. *Nosacījumi Fonda atbalsta saņemšanai*

- No 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim Fonda atbalstu saņēma mājsaimniecības, kurām pašvaldības sociālais dienests izsniedzis izziņu par atbilstību:
 - trūcīgas mājsaimniecības statusam (līdz 01.07.2023. mājsaimniecības, kurās ienākumi nepārsniedz 272 euro pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā, bet katrai nākamai personai 190 euro, no 01.07.2023. attiecīgi 313 euro un 219 euro);
 - maznodrošinātas mājsaimniecības statusam (mājsaimniecības, kurās ienākumi nepārsniedz 376 euro pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā, bet katrai nākamai personai 264 euro);
 - krīzes situācijā nonākušās mājsaimniecības statusam.
- No 2022. gada marta, atbilstoši Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā un Ministru kabineta 2014. gada 25. novembra noteikumu Nr. 727 „Darbības programmas ”Pārtikas un pamata materiālās palīdzības sniegšana vistrūcīgākajām personām 2014.-2020. gada plānošanas periodā” (turpmāk – Darbības programma) īstenošanas noteikumi” (turpmāk – MK noteikumi) grozījumos noteiktajam, Fonda atbalstu saņem arī Ukrainas civiliedzīvotāji (turpmāk – UA civiliedzīvotāji).
- No 2022. gada 1. novembra līdz 2023. gada 30. aprīlim (2022./2023. gada apkures sezonā) Fonda atbalsta saņēmējiem nodrošināta iespēja saņemt vienu papildu pārtikas komplektu trijos mēnešos (to paredz 2022. gada rudenī pieņemtie MK noteikumu grozījumi). Tādējādi zemu ienākumu mājsaimniecības varēja saņemt papildu atbalstu situācijā, kad Latvijā un arī visā pasaulē vērojams cenu kāpums energoresursiem, loģistikas pakalpojumiem, un izrietoši – pārtikai.
- Pārējie Fonda atbalsta nosacījumi pārtikas preču komplektu, higiēnas un saimniecības preču komplektu un individuālo mācību piederumu komplektu saņemšanai nav mainījušies.

II PĀRTIKAS UN PAMATA MATERIĀLĀS PALĪDZĪBAS NODROŠINĀŠANAS PASĀKUMI 2023. GADĀ

1. *Vispārīgā informācija*

- Atbalsta saņēmēji 2023. gadā atbalstu pārtikas un pamata materiālās nenodrošinātības mazināšanai saņēma Fonda ietvaros un no gada vidus arī Eiropas Sociālā fonda Plus programmas materiālās nenodrošinātības mazināšanai (turpmāk – ESF Plus programma) ietvaros. Ziņojumā atspoguļota informācija par 2023. gadu - kopējo atbalstu saņēmušo personu skaitu un kopējo izdalīto pārtikas un pamata materiālās palīdzības komplektu skaitu, atsevišķi izdalot atbalstu Fonda un atsevišķi atbalstu ESF Plus programmas ietvaros. Tas veikts ar mērķi atspoguļot kopējo zemu ienākumu mājsaimniecībām gada ietvaros nodrošināto atbalstu un sniegt iespēju salīdzināt datus par 2023. gadu ar iepriekšējiem gadiem.
- Pārtikas un pamata materiālās palīdzības komplektu uzglabāšanu un izdali, gatavo maltīšu izdali, kā arī papildpasākumu īstenošanu 2023. gadā nodrošināja 25 partnerorganizācijas (turpmāk – PO), t.sk. 10 pašvaldības un to iestādes, 13 biedrības un nodibinājumi un 2 reliģiskās organizācijas 25 līgumu/vienošanās ietvaros. Visas PO tika atlasītas ceturrtā atklātā konkursa rezultātā, līgumi par darbību īstenošanu noslēgti 2021. gada 1. ceturksnī ar darbības termiņu līdz 2024. gada martam.
- Latvijas teritorijā 2023. gada sākumā bija 423 pārtikas un pamata materiālās palīdzības komplektu izdales vietas un 29 maltīšu izdales vietas. Gada ietvaros maltīšu izdales vietu skaits nemainījās, savukārt pārtikas un pamata materiālās palīdzības komplektu izdales vietu skaits gada nogalē

samazinājās līdz 404 vietām. Būtiski atzīmēt, ka komplektu izdales vietu samazinājums negatīvu ietekmi uz atbalsta pieejamību neatstāja, jo tika slēgtas izdales vietas novada pagastos, kur bija mazs apkalpojamo personu skaits, savukārt, sekojot pieprasījumam, atvērta jauna atbalsta komplektu izdales vieta. Atbalsta sniegšana tika nodrošināta iespējami tuvu atbalsta saņēmēju dzīves vietām, ko apliecina 2023. gadā veiktās atbalsta saņēmēju aptaujas rezultāti.

- Fonda ietvaros 2023. gadā pārtikas preču komplektēšanu un piegādi PO izdales vietās nodrošināja AS "Dobeles dzirnavnieks" un SIA "Lat Eko Food", higiēnas un saimniecības preču komplektēšanu un piegādi nodrošināja SIA "Sanitex", bet individuālo mācību piederumu komplektēšanu un piegādi nodrošināja AS "Hermess". Piegādātāji atbilstoši publiska iepirkuma normatīvajam regulējumam izraudzīti 2021. un 2022. gadā.
- Fonda finansējums 2023. gadā izmantots 386 517,20 *euro* apmērā un tie ir izdevumi tehniskajai palīdzībai. Pārtikas un pamata materiālās palīdzības atbalsts finansēts no valsts budžeta virrissaistībām, ievērojot to, ka Fonda finansējums pilnībā izmantots jau 2022. gadā.
- Eiropas Komisijai (turpmāk – EK) 2023. gadā deklarēti 4 882 637,74 *euro*, no kuriem EK ir atmaksājusi valsts budžetā 140 759,60 *euro*.

2. Pārtikas atbalsta raksturojums

• Informācija par pārtikas preču komplektiem individuālai izdālei bez vecuma ierobežojuma LV iedzīvotājiem:

- 2023. gadā pārtikas preču komplektus individuālai izdālei bez vecuma ierobežojuma saņēmušas 82 976 unikālās personas (2022. gadā - 88 011 unikālās personas; 2021. gadā – 81 455 unikālās personas; 2020. gadā – 69 732 unikālās personas). Unikālo pārtikas komplektu saņēmēju skaits norādīts atbilstoši Fonda vadošās iestādes (turpmāk – VI) aprēķiniem.
- Atbilstoši VI aplēsēm, no atbalstu saņēmušajiem 82 976 personas bija pārtikas komplektu saņēmēji, kas ir 98,7 % no visām 84 065 unikālām personām, kurām 2023. gadā noteikts trūcīgas vai krīzes situācijā esošas māsaimniecības statuss, vai saņemta izziņa par maznodrošinātas māsaimniecības statusu ar ienākumiem, kuri nepārsniedz 376 *euro* pirmajai vai vienīgajai personai māsaimniecībā, bet katrai nākamai personai 264 *euro*. Minētie dati, kā arī dati par iepriekšējiem gadiem (2020. gadā – Fonda pārtikas preču komplektus saņēma 99,89 %, 2021. gadā – 99,61 %, 2022. gadā – 98,99 % no visām unikālām personām ar tiesībām saņemt Fonda atbalstu) apliecina, ka saglabājas īpaši augsts ir Fonda pārtikas preču komplektus individuālai izdālei bez vecuma ierobežojuma saņēmušo unikālo personu īpatsvars attiecībā pret personām, kurām ir tiesības saņemt atbalstu. Tas ļauj secināt, ka joprojām:
 - personu informētība par Fonda atbalstu ir nemainīgi ļoti augsta;
 - Fonda atbalsts sniegts gandrīz visām potenciālajām mērķa grupas personām, kurām ir tiesības saņemt Fonda atbalstu;
 - vajadzība pēc Fonda atbalsta saglabājas augstā līmenī, īpaši ņemot vērā pēdējo gadu izaicinājumus – COVID-19 izraisīto krīzi un ar to saistītās sociāli ekonomiskās sekas, ekonomiskā krīze un inflācija, kas aizsākās 2021. gada otrajā pusē, un turpinājās 2022. un 2023. gadā, tostarp notikumu Ukrainā ietekmē.
- 2023. gadā kopā LV iedzīvotājiem izdalīti 428 709 pārtikas preču komplekti, no tiem Fonda ietvaros 197 856 pārtikas preču komplekti un ESF Plus programmas ietvaros 230 853 komplekti (2022. gadā izdalīti 412 918 komplekti).
- Atbalsta komplektu saņemšanas intensitāte kalendāra gada laikā vidēji bija 5,17 pārtikas preču komplekti vienai personai. Tas skaidrojams ar 2022./2023. gada apkures sezonā atbalsta saņēmējiem nodrošināto iespēju reizi trijos mēnešos saņemt vienu papildu pārtikas komplektu (2022. gadā vidēji bija 4,62 pārtikas komplekti vienai personai, 2021. gadā - 5,16 komplekti, 2020. gadā – 5,27 komplekti, bet 2019. gadā – 5,33).

• Informācija par pārtikas preču komplektiem individuālai izdālei bez vecuma ierobežojuma UA civiliedzīvotājiem:

- 2023. gadā pārtikas preču komplektus individuālai izdālei bez vecuma ierobežojuma saņēmušas 16 081 unikālās personas. Unikālo pārtikas komplektu saņēmēju skaits aprēķināts,

balstoties uz VI datiem. Atbalsta saņēmēju skaits, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ievērojami samazinājies (2022. gadā atbalstu saņēma 31 473 unikālās personas). Šādas izmaiņas saistītas, gan ar bēgļu plūsmas uz Latviju samazināšanos, gan ar to, ka palielinājās no Latvijas izbraukušo UA civiliedzīvotāju skaits, savukārt daļa personu darbības vecumā iekārtojās darbā, attiecīgi vajadzība pēc Fonda atbalsta tiem samazinājās.

- Atbilstoši VI aplēsēm, no atbalstu saņēmējiem UA civiliedzīvotājiem (16 081) 97,14 % ir pārtikas komplektu saņēmēji no visām 16 554 unikālām personām, kurām 2023. gadā piešķirts krīzes situācijā nonākušās mājāsaimniecības statuss, vai saņemta izziņa par trūcīgās vai maznodrošinātas mājāsaimniecības statusu ar ienākumiem, kuri nepārsniedz 376 *euro* pirmajai vai vienīgajai personai mājāsaimniecībā, bet katrai nākamai personai 264 *euro*.
- 2023. gadā kopā UA civiliedzīvotājiem izdalīti 61 645 pārtikas preču komplekti, no tiem Fonda ietvaros 32 174 komplekti un ESF Plus programmas ietvaros 29 471 komplekti (2022. gadā izdalīti 91 776 komplekti).
- **Informācija par pārtikas preču komplektiem bērniem vecumā no 7 līdz 24 mēnešiem (LV iedzīvotājiem):**
 - 2023. gadā 1 152 bērni vecumā no 7 līdz 24 mēnešiem saņēmuši papildus pārtikas preču komplektus (2019. gadā pārtikas preču komplektus saņēma 1 039 bērni, 2020. gadā – 1 011, 2021. gadā – 889, 2022. gadā – 974 bērni). Lai arī bērnu īpatsvars 2023. gadā palielinājies, pēdējo gadu tendence liecina par bērnu (īpaši mazuļu līdz divu gadu vecumam) īpatsvara atbalsta saņēmēju lokā samazināšanos.
 - Pirmajos trīs gados no šī atbalsta veida izdales uzsākšanas bija vērojama pieaugoša tendence atbalstu saņēmušo personu īpatsvarā (2017. gadā atbalstu saņēmis 81,1 % personu, kurām bija tiesības uz Fonda atbalstu, 2018. gadā – 88 %, bet 2019. gadā – 91,14 %). Tomēr no 2020. gada līdz 2022. gadam īpatsvars saruka (2020. gadā – 88,68 %, 2021. gadā – 86,31 %, 2022. gadā – 76,63 %). Savukārt 2023. gadā tas būtiski pieaudzis, sasniedzot vēsturiski augstāko īpatsvaru - 94,74 %.
 - 2023. gadā kopā izdalīti 3 072 pārtikas preču komplekti bērniem, no tiem Fonda ietvaros 1996 komplekti un ESF Plus programmas ietvaros 1 076 komplekti (2022. gadā izdalīti 3 440 komplekti).
 - Atbalsta komplektu saņemšanas intensitāte vidēji bija 2,67 pārtikas preču komplekti vienai personai kalendāra gada laikā (2018. gadā vidēji 4,01 komplekts vienai personai, 2019. gadā - 4,23, 2020. gadā - 4,8, 2021. gadā – 4,63, 2022. gadā – 3,53). Intensitāti 2023. gadā varēja ietekmēt fakts, kad atsevišķās atbalsta vietās īslaicīgi nebija pieejamas pārtikas atbalsta pakas maziem bērniem (detalizētāka informācija ziņojuma V. daļā). Rādītāja lejupejošā tendence liecina par lielāku unikālo atbalsta saņēmēju mainību.
- **Informācija par pārtikas preču komplektiem bērniem vecumā no 7 līdz 24 mēnešiem (UA civiliedzīvotājiem):**
 - 2023. gadā pārtikas preču komplektus bērniem saņēmuši 272 bērni (unikālās personas). Unikālo pārtikas komplektu saņēmēju skaits aprēķināts balstoties uz VI datiem, kas vienlaikus norāda, ka atbalstu saņēmuši 98,55 % no visām personām (276 unikālas personas), kurām 2023. gadā bija piešķirtas tiesības saņemt atbalstu.
 - 2023. gadā kopā UA civiliedzīvotājiem izdalīti 869 komplekti, no tiem Fonda ietvaros 517 komplekti un ESF Plus programmas ietvaros 352 komplekti (2022. gadā tika izdalīti 1 684 komplekti).
- **Informācija par gatavajām maltītēm un pārtikas preču komplektiem zupas virtuvēm:**
 - 2023. gadā 9 069 personām nodrošinātas 446 760 gatavās maltītes zupas virtuvēs, no tām 229 200 maltītes Fonda ietvaros un 217 560 maltītes ESF Plus programmas ietvaros. Maltīšu saņēmēju skaits aprēķināts kā vidējais skaitlis no divos informācijas avotos iegūtajiem skaitļiem: 1) VI aprēķinātā personu skaita; 2) PO aplēses par unikālo maltīšu saņēmēju skaitu.
 - Pēdējos gados vērojama izsniegto maltīšu skaita un arī maltīšu saņēmēju skaita pieaugoša tendence (2019. gadā 4 365 personām nodrošinātas 366 735 gatavās maltītes, 2020. gadā – 6 236 personām 433 890 maltītes, 2021. gadā – 6 545 personām 478 373 maltītes, 2022. gadā 8 543 personām 444 228 maltītes). Tādējādi secināms, ka pēdējos trīs gados izsniegto maltīšu skaits pārsniedz 440 tūkst. maltīšu gadā, savukārt COVID - 19 pandēmijas periodā (2021. gads) tas pārsniedza 470 tūkst. maltīšu. Pieaugums maltīšu saņēmēju rādītājā

skaidrojams ar 2020. un 2021. gadā COVID-19 pandēmijas izraisīto krīzi un tās sociāli ekonomiskajām sekām, kad maltīšu saņēmēju lokam pievienojās cilvēki, kuri līdz šim tajā nebija. Šis atbalsta veids ir īpaši būtisks vecāka gadagājuma personām, ko apliecina aptaujas rezultātā iegūtais atbalsta saņēmēju sociāli demogrāfiskais profils - 2023. gadā 36,5 % zupas virtuvju apmeklētāju bija vecumā 65 un vairāk gadu (2020. gadā to īpatsvars bija 29,6 %, 2021. gadā – 31,4 %, 2022. gadā – 40,4%).

- 2022. un 2023. gadā, pieaugot maltīšu saņēmēju skaitam, izsniegto maltīšu skaits uz vienu unikālu personu saruka - 2021. gadā – vidēji 73 maltītes, 2022. gadā – 52, 2023. gadā – 51 maltīte. Tas saistīts ar faktu, ka no 2022. gada par 25 % palielināts maltītes lielums un no zupas virtuvei paredzētajiem produktiem maltīšu saņēmējiem tiek sagatavotas 48 maltītes (līdz tam 60 maltītes).
- Kopš 2022. gada darbojas lielākais zupas virtuvju skaits – tas mainās robežās starp 29-30 (2020. gadā bija 23 zupas virtuves). Tas sniedz iespēju apmierināt pieprasījumu pēc gatavām maltītēm, tostarp vietās, kur līdz šim zupas virtuves nebija pieejamas.
- Unikālo UA civiliedzīvotāju skaits, kas saņēma gatavās maltītes Fonda atbalstītajās zupas virtuvēs, ir visai nebūtisks un tas plašāk netika analizēts. Vienlaikus atzīmējams, ka maltītes zupas virtuvēs ir pieejamas visām personām un to saņemšanai nav nepieciešama izziņa par krīzes situāciju, trūcīgās vai maznodrošinātās mājsaimniecības statusu.

3. Pamata materiālā palīdzība

- **Informācija par higiēnas un saimniecības preču komplektiem bez vecuma ierobežojuma (LV iedzīvotājiem):**
 - 2023. gadā komplektus saņēmušas 83 690 unikālās personas. Unikālo komplektu saņēmēju skaits aprēķināts, balstoties uz VI datiem.
 - Atbilstoši VI aplēsei komplektus saņēma 99,55 % no visām personām, kurām 2023. gadā bija piešķirtas atbilstošas tiesības.
 - 2023. gadā kopā izdalīti 181 328 higiēnas un saimniecības preču komplekti, no tiem Fonda ietvaros 77 776 komplekti un ESF Plus programmas ietvaros 103 552 komplekti (2022. gadā tika izdalīti 192 008 komplekti).
- **Informācija par higiēnas un saimniecības preču komplektiem bez vecuma ierobežojuma (UA civiliedzīvotājiem):**
 - 2023. gadā higiēnas un saimniecības preču komplektus bez vecuma ierobežojuma saņēmušas 16 537 unikālās personas. Unikālo pārtikas komplektu saņēmēju skaits aprēķināts, balstoties uz VI datiem. Tie bija 99,90 % no personām (16 554 unikālās personas), kurām 2023. gadā bija piešķirtas tiesības saņemt atbalstu.
 - 2023. gadā kopā UA civiliedzīvotājiem izdalīti 25 633 higiēnas un saimniecības preču komplekti, no tiem Fonda ietvaros 11 446 komplekti un ESF Plus programmas ietvaros 14 187 komplekti (2022. gadā tika izdalīti 47 301 komplekti).
- **Informācija par higiēnas preču komplektiem bērniem vecumā no 0 līdz 24 mēnešiem (LV iedzīvotājiem):**
 - 2023. gadā 1 443 bērni vecumā no 0 līdz 24 mēnešiem saņēmuši papildus 2 886 higiēnas preču komplektus, no tiem Fonda ietvaros 1 749 komplektus un ESF Plus programmas ietvaros 1 137 komplektus (2022. gadā 1 537 bērni saņēma 2 735 komplektus).
 - Atbilstoši VI aplēsei šos komplektus saņēma 99,24 % no visām personām, kurām 2023. gadā bija piešķirtas tiesības atbalsta saņemšanai (2022. gadā – 96,36 %).
 - Atbalsta komplektu saņemšanas intensitāte 2023. gadā tā bija nedaudz augstāka par 2022. gadu – 2023. gadā tie bija vidēji 2 komplekti uz vienu personu, savukārt 2022. gadā tie bija 1,8 komplekti.
- **Informācija par higiēnas preču komplektiem bērniem vecumā no 0 līdz 24 mēnešiem (UA civiliedzīvotājiem):**
 - 2023. gadā 310 bērni vecumā no 0 līdz 24 mēnešiem saņēmuši 644 papildu higiēnas preču komplektus, no tiem Fonda ietvaros 415 komplektus un ESF Plus programmas ietvaros 229 komplektus (2022. gadā 812 bērni saņēma 1 184 komplektus).

- Atbilstoši VI aplēsei šos komplektus saņēma 100 % no visām personām, kurām 2023. gadā bija piešķirtas tiesības saņemt atbalstu.
- **Informācija par individuālajiem mācību piederumu komplektiem (LV iedzīvotājiem):**
 - 2023. gadā individuālo mācību piederumu komplektus saņēma 8 420 skolēni jeb 61 % no visiem 5 līdz 16 gadus veciem bērniem, kuriem bija tiesības uz šo atbalsta veidu. Gada ietvaros kopā izdalīti 8 420 individuālo mācību piederumu komplekti, no tiem Fonda ietvaros 3 345 komplekti un ESF Plus programmas ietvaros 5 075 komplekti (2022. gadā tika izdalīti 8 617 komplekti, kurus saņēma 85,35 % no tiem, kam bija piešķirtas atbilstošas tiesības).
 - Atbalstu saņēmušo skolēnu īpatsvars (61%) ir zemākais kopš Fonda darbības programmas sākuma. Situācija skaidrojama ar faktu, ka atsevišķās pašvaldībās trūcīgām ģimenēm ir pieejams analogs (pašvaldības finansēts) atbalsts – skolas soma, materiāls atbalsts mācību piederumu un skolas tērpa iegādei, NVO organizētais ziedojumu atbalsts mācību gadam uzsākoties. Līdz ar to ģimenes ar bērniem mazāk izmanto Fonda ietvaros pieejamo atbalstu. Šo skaidrojumu apstiprina fakts, ka no iedzīvotājiem gada ietvaros nav saņemtas sūdzības par šo atbalsta veidu.
- **Informācija par individuālajiem mācību piederumu komplektiem (UA civiliedzīvotājiem):**
 - 2023. gadā 2 652 skolēni jeb 71,77 % no visiem 5 līdz 16 gadus veciem bērniem, kuriem bija atbilstošas tiesības, saņēma 2 652 individuālo mācību piederumu komplektus, no tiem Fonda ietvaros 1 561 komplektus un ESF Plus programmas ietvaros 1 091 komplektus (2022. gadā tika izdalīti 7 663 komplekti, kurus saņēma 87,09 % no tiem, kam bija tiesības).

4. Papildpasākumi

4.1. Papildpasākumi LV iedzīvotājiem

- 2023. gadā īstenoti 1 140 papildpasākumi 5 104 LV iedzīvotājiem (2022.gadā – 1099 papildpasākumi 4 348 LV iedzīvotājiem). Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, īstenoto papildpasākumu skaits ir palielinājies par 41 pasākumu un palielinājies ir arī papildpasākumos iesaistīto personu skaits par 756 personām.
- Atbilstoši ikgadējās atbalsta saņēmēju aptaujas rezultātiem, 2023. gadā papildpasākumos piedalījušies 11 % komplektu saņēmēju un 18 % maltīšu saņēmēju un tas, salīdzinot ar 2022. gadu, ir pieaugums par 2 procentpunktiem abās grupās. Savukārt, atbilstoši PO pārskatiem, vidējā unikālo atbalsta saņēmēju iesaiste papildpasākumos ir 5,6 %. Šāda datu atšķirība skaidrojama ar gadījumiem, kad PO sniegtos padomus un ieteikumus konkrētas sociālās situācijas risināšanai atbalsta saņēmējs novērtē kā papildpasākumu, savukārt PO to īstenoto papildpasākumu skaitā neieskaita, jo uzskaiti veic par īpaši organizētiem pasākumiem ar atbilstošu ekspertu vai speciālistu dalību.
- Vērtējot tendenci kopš 2019. gada secināms, ka papildpasākumos iesaistīto dalībnieku skaits mazinās ieprētīm kopējā atbalsta saņēmēju skaita pieaugumam. Papildus atzīmējams, ka pēc COVID-19 pandēmijas vērojams stabils komplektu saņēmēju dalības papildpasākumos pieaugums, tomēr maltīšu saņēmēju grupā papildpasākumos piedalījušos īpatsvars nemainās. Skaidrojums iepriekš minētajam:
 - atbalsta saņēmēju zems motivācijas līmenis, īpaši tas attiecas uz personām ar zemu izglītības līmeni, personām ar atkarībām, bezpajumtniekiem;
 - atbalsta saņēmēju lokā ir ievērojams vecāka gadagājuma personu (gandrīz trešdaļa personu ir vecumā 65+) īpatsvars un to iesaiste papildpasākumos ir zemāka, salīdzinot ar ekonomiski aktīva vecuma personām;
 - ne visus PO sniegtos padomus un ieteikumus sarunu vai individuālo konsultāciju veidā PO uzskaita kā papildpasākumus;
 - gadu no gada palielinās personu iesaiste citos ES finansētajos pasākumos, kas ietver plašu piedāvājumu - 2021. gadā uz dalību šādos pasākumos norādījuši 2%, 2022.gadā – 6%, savukārt 2023.gadā 8% personu;
 - nereti pasākumos iesaistītām personām nav aktuāli nošķirt vai iegaumēt pasākumu, kuros tie piedalījušies, finansētājus un šim apstāklim var būt ietekme uz ikgadējās atbalsta saņēmēju aptaujas ietvaros iegūtajiem datiem par to iesaisti Fonda ietvaros organizētajos papildpasākumos.

- 2023. gadā lielākā daļa no visiem papildpasākumu dalībniekiem – 40 % (2 066 personas), iesaistījušies pasākumos dzīves prasmju pilnveidošanai (537 pasākumi jeb 47%), kuri visbiežāk organizēti par šādām tēmām:
 - konsultācijas par sociālās situācijas uzlabošanas iespējām, sociālo problēmu risināšanu, praktisko sadzīves iemaņu attīstību (tajā skaitā veļas mazgāšana, mājas uzkopšana un ēdienu pagatavošana), personīgo higiēnu, kā pasargāt sevi, savus bērnus, mazbērnus un būt drošībā vasaras periodā;
 - atbalsta komplektu racionāla izlietošana;
 - pašvaldības noteikumi atbalsta saņemšanai;
 - apmācība internetbankas lietošanā, e-pasta izveidē un lietošanā, portāla Latvija.lv izmantošana, konsultācijas par dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtību, kā sevi pasargāt no krāpniekiem internetā un pa telefonu;
 - apmācība datorprasmēs to lietošanai ikdienā, par rēķinu apmaksu internetbankā un elektroniski parakstītiem dokumentiem, deklarācijas Valsts ieņēmumu dienestam aizpildīšana;
 - informatīvi pasākumi un individuālas konsultācijas par mājokļa siltināšanu, elektroenerģijas taupīšanu, atkritumu šķirošanu, apģērbu kopšanu un otrreizēju izmantošanu, par drošību ar uguni un apkures iekārtām, par drošu svētku svinēšanu, ugunsdrošību, drošību uz ceļa slidenā un tumšā laikā;
 - radošās darbnīcas un meistarklases: puzuru un sveču izgatavošanā, šūšanas pamatprasmju apgūšana, dekoratīvo kārbu izgatavošana, mājdzīvnieku (suņi, kaķi) aprūpe un uzturēšana.
- Ievērojama interese no visiem papildpasākumu dalībniekiem (1 696 personas jeb 33 %) izrādīta par pasākumiem, kuros informē par veselības veicināšanas tēmām (354 pasākumi jeb 31 %), piemēram, veselīgs dzīvesveids, alkoholisma un smēķēšanas kaitīgums, sirds veselība un sirds slimību profilakse, cukura diabēts un kā ar to sadzīvot, vingrinājumu kompleksi veselības stiprināšanai, rīcība traumu gadījumā, higiēna (pareiza roku un ķermeņa kopšana), uzvedība karstā laikā, kā parūpēties par savu imunitāti un sagatavoties rudens-ziemas sezonai, ārstniecības augu izmantošana, gripas profilakse, fiziskā un garīgā veselība un tās stiprināšana, pirmās palīdzības sniegšana veselības traucējumu gadījumos, deju kustības un vingrinājumi, sēdot uz krēsla u.c. Organizētas konsultācijas "Kā rūpēties par redzi", informatīvas pasākums "Vitamīnu nozīme cilvēka organismā".
- Joprojām atsaucība ir pasākumiem par ēst gatavošanu un uztura tēmām (111 pasākumi jeb 10 %), kuros iesaistījušies 11 % (546 personas) no visiem papildpasākumu dalībniekiem. Tajos iegūtas zināšanas un prasmes par veselīgas maltītes pagatavošanu no pārtikas komplektā esošajiem produktiem, produktu uzglabāšanu, ēdienkartes veidošanas pamatiem, dārzeņu fermentēšanu, ziemas krājumu gatavošanas noslēpumiem, ēdienkartes sastādīšanu no sezonālajiem dārzeņiem un augļiem, produkti veselīgai ikdienai un receptes to pagatavošanai, kartupeļu ēdienu daudzveidība. Rīkoti pasākumi "Latgale – kaut ko no vēstures un tās tradicionālie ēdieni", meistarklase "Maizes cepšana", kā pagatavot Jāņu sieru.
- Īstenoti 46 (4 %) socializēšanās pasākumi (ar iesaistītām 336 personām jeb 6,6 %) par šādām tēmām: Līgo svētku un Jāņu svinēšanas tradīcijas un ticējumi, Valentīndienas un Lieldienu pasākumi, Ziemassvētku dekoru meistarklases, organizēti pasākumi "Uzzini vairāk par mums, Latvijas Sarkanais Krusts", "Pestīšanas armijas vēsture", Nacionālās teātra izrādes "Pinokio piedzīvojumi" apmeklējums. Rīkota ekskursija uz Maizes muzeju, Lieldienu koncerts "Atnāc Lieldienās", Vasaras skoliņa, kā arī organizēts Mātes dienai un ģimenes dienai veltīts pasākums ar dzeju, bērniņas atmiņām, dziesmām un kopīgu sadraudzību.
- Nodrošināti 36 (3 %) pasākumi, kuros piedalījās 159 (3,1 %) personas, par dažāda veida palīdzības saņemšanas iespējām, piemēram, nepieciešamie dokumenti invaliditātes, pensijas kārtošanai, līguma laušana ar elektrības pakalpojumu sniedzējiem, brīvprātīgais darbs kā socializācijas iespēja, organizēta meistarklase "Neirografikas zīmēšana".
- Organizēti 25 (2 %) pasākumi par budžeta plānošanu un finansēm (ar iesaistītām 142 personām jeb 3 %) par šādām tēmām: mājāsaimniecības budžeta plānošana/sabalansēšana, praktiski padomi kā ietaupīt un iekrāt naudu ikdienā, pasākums "Personīgais budžets un tā plānošana".
- Īstenoti 16 (1,5 %) pasākumi par nodarbinātības iespējām, kuros piedalījās 2 % no visiem dalībniekiem jeb 79 personas, par šādām tēmām: iespēja tirgoties ar saviem mājražojumiem,

bezdarbs un trūcīgā statuss, aktīvie nodarbinātības pasākumi, konsultācijas nodarbinātības jautājumu risināšanai, organizēts pasākums "Vajadzīga palīdzība? Jautā! Mēģināsim risināt".

- PO organizējušas 5 sporta un brīvā laika pavadīšanas pasākumus (0,5 %), kuros piedalījās 22 personas jeb 0,5 % no visiem dalībniekiem.
- Pārējie papildpasākumi, kuros iesaistījušies salīdzinoši neliels atbalsta saņēmēju loks, ir speciālistu konsultācijas un pasākumi ģimenēm ar bērniem.
- Līdzīgi kā iepriekšējā gadā, arī 2023. gadā lielākais īstenoto papildpasākumu skaita īpatsvars bija Latgalē (28 %) un Rīgā (26 %). Pārējos reģionos papildpasākumu īpatsvars ir 10–13 % robežās. Vērtējot pēc papildpasākumos iesaistīto personu skaita, 2023. gadā vislielākā aktivitāte bija Rīgā – 20 % un Kurzemē – 19 % no visa papildpasākumos iesaistīto personu skaita. Pārējos reģionos papildpasākumos iesaistīto personu skaita īpatsvars ir 10–13 % robežās, tostarp Latgalē, kura 2022. gadā bija starp skaita ziņā lielākajiem reģioniem pēc iesaistīto personu skaita.

4.2. Papildpasākumi UA civiliedzīvotājiem

- 2023. gadā īstenoti 565 papildpasākumi 1 815 UA civiliedzīvotājiem (2022. gadā – 636 papildpasākumi 2 590 UA civiliedzīvotājiem).
- Līdzīgi kā iepriekšējā gadā, lielākā interese no visiem papildpasākumu dalībniekiem (576 personas jeb 32 %) izrādīta par individuālajām konsultācijām par pieejamo atbalstu novados un pagastos (252 pasākumi jeb 45 %).
- Lielu atsaucību ieguvuši pasākumi dzīves prasmju pilnveidošanai (154 pasākumi jeb 27 %), kuros piedalījās 454 personas jeb 25 % no visiem dalībniekiem. Tajos iegūtas zināšanas par pārtikas produktu lietošanu ikdienas maltīšu pagatavošanai, higiēnas un saimniecības preču izmantošanu, par dažādiem sociālajiem jautājumiem, atbalsta saņemšanas iespējām, par sadzīves problēmu risināšanu, Latvijas likumdošanas jautājumiem, juridiska satura jautājumiem (līgumi, iesniegumi, vērsšanās policijā u.tml.), saimnieciskās darbības reģistrēšana. Organizētas nodarbības par higiēnas un saimniecības preču komplektu un pārtikas preču komplektu izmantošanu, pirmo medicīnisko palīdzību, līdzmaksājumiem vizītei pie ārsta, sniegti padomi par apģērba kopšanu, kā viegli labot apģērbus, dārzenus audzēšanu, kas jāievēro, ievācot meža veltes, konsultācijas par drošību ar uguni un apkures iekārtām, par drošību uz ceļa slidenā un tumšā laikā, praktiski padomi apģērba kopšanā u.c.
- Ievērojama interese (297 personas jeb 16 %) izrādīta par socializēšanās pasākumiem (48 pasākumi jeb 8 %), kuros UA civiliedzīvotāji piedalījās neformālās tikšanās "Gaismu Ukrainai", informatīvās un radošās darbnīcās, kas veltītas Lieldienām, Miķeļdienai - rudens saulgrieži un Ziemassvētku svinēšanai. Rīkota vasaras skoliņa bērniem, organizēti pasākumi par Tēva dienas tradīcijām pasaulē un Latvijā, Ligo svētku svinēšanas tradīcijām un ticējumiem, senlatviešu Ziemassvētku tradīcijām, pasākums "Uzzini vairāk par mums, Latvijas Sarkanais Krusts" un Valentīndienas pasākums, Lieldienu koncerts "Atnāc Lieldienās".
- Veselības veicināšanas pasākumos (54 pasākumi jeb 10 %) piedalījušās 266 personas jeb 15 % no visiem papildpasākumu dalībniekiem. Tajos iegūta informācija par vīrusa infekcijām, vakcināciju pret gripu, termiskiem bojājumiem: atdzišana, apsaldējumi, pārkaršana, apdegumi, kā rīkoties karstajā laikā, pirmās palīdzības pamati, kā neraslimt, kādas tējas, augļus, dārzeņus, ogas ēst lai stiprinātu imunitāti, vingrinājumu kompleksi veselības stiprināšanai, stresa novēršana, stresa ietekme uz ādu, ādas vēzis un tā pazīmes. Organizēti pasākumi "Vitamīnu nozīme veselībā", "Kā parūpēties par savu sirds veselību", "Kā sadzīvot ar stresu?", "Miega higiēna. Miegas veselībai", "Kā atpazīt infarktu".
- Īstenoti 43 (8 %) pasākumi par ēst gatavošanu un uztura tēmām, kuros iesaistījušies 10 % (174 personas) no visiem papildpasākumu dalībniekiem. Tie informēti par produktiem veselīgai ikdienai un receptēm to pagatavošanai, ēst gatavošanu, uzturu, ēdienkartes veidošanas pamatiem, sabalansētas ikdienas maltītēm, ēdienkartes sastādīšanu sezonālajiem dārzeņiem un augļiem, dārzeņu fermentēšanu -KIMCHI, C vitamīna nozīmi organismā un to avotiem, kartupeļu ēdienu daudzveidību, receptēm no atbalsta komplektos esošajiem produktiem. Organizētas nodarbības "Konservēšanas metodes un pārtikas produktu saglabāšana ziemai" un "Gatavo ar prieku", radošās darbnīcas "Sīrupu sagatavošana", "Latviešu ēdienkarte", "Kā pagatavot putrainus". Sniegtas konsultācijas "Pārtikas pakas satura pārvēršana veselīgā un ekonomiskā maltītē", "Senču padomi ikdienā – šoreiz par maizi".

- Ģimenēm ar bērniem organizēto papildpasākumu īpatsvars bija 0,4 % (2 pasākumi) no visiem papildpasākumiem. Tajos piedalījās 14 personas jeb 0,8 % no visiem papildpasākumu dalībniekiem. Apmeklēts pasākums “Zinību diena” un pasākums, kurā dalībnieki informēti kā pasargāt sevi, savus bērnus, mazbērnus un būt drošībā vasaras periodā.
- Pārējie papildpasākumi, kuros līdzīgi kā 2022.gadā iesaistījies salīdzinoši neliels atbalsta saņēmēju loks, ir pasākumi par budžeta plānošanu un finansēm, neliela interese bijusi par pasākumiem par nodarbinātības iespējām, sporta un brīvā laika pasākumiem un speciālistu konsultācijām.
- 2023. gadā lielākais UA civiliedzīvotājiem īstenoto papildpasākumu īpatsvars bija Rīgā (35 %), Kurzemē (24 %) un Rīgas reģionā (17 %). Pārējos reģionos papildpasākumu skaita īpatsvars ir 6-10 % robežās. Salīdzinot ar situāciju 2022.gadā secināms, ka ievērojami samazinājies papildpasākumu īpatsvars Rīgas reģionā - no 2022.gadā 27% tas samazinājies 2023.gadā līdz 17%, savukārt palielinājums vērojams Rīgā - no 22% 2022.gadā uz 35% 2023.gadā.
- Papildpasākumos iesaistīto personu skaits ir proporcionāls īstenoto papildpasākumu skaita īpatsvaram reģionālajā sadalījumā. Vislielākais tas ir Rīgā – 36 % un Kurzemē – 21 % no 2023. gadā papildpasākumos iesaistītajiem UA civiliedzīvotājiem. Pārējos reģionos papildpasākumos iesaistīto personu skaita īpatsvars ir 9–12 % robežās.

III 2023. GADĀ VEIKTĀS ATBALSTA SAŅĒMĒJU APTAUJAS REZULTĀTI

- Atbalsta saņēmēji 2023. gadā aptaujāti Līguma Nr. LM2023/24-1-1320/1 par atbalsta lietderības un efektivitātes novērtējumu ietvaros, kas publiskā iepirkuma rezultātā 2023. gada 2. janvārī noslēgts ar SIA „Aptauju Centrs”.
- Aptaujāti 1 264 respondenti – LV iedzīvotāji, tajā skaitā 983 pārtikas un pamata materiālās palīdzības unikālie saņēmēji un 281 gatavo maltīšu unikālie saņēmēji.
- UA civiliedzīvotāji aptaujas ietvaros netika intervēti.

1. Sociāli demogrāfiskais profils un teritoriālais pārklājums

- Raksturojot atbalsta saņēmējus 2023. gadā dzimumu griezumā, redzams, ka dzimumu proporcija komplektu un maltīšu saņēmēju vidū ir mainījusies, sieviešu īpatsvars ir lielāks par vīriešu īpatsvaru. Maltīšu saņēmēju vidū sieviešu īpatsvars pārsniedz (4 procentpunkti) vīriešu īpatsvaru un tas ir atšķirīgi no iepriekšējiem gadiem, kad vīriešu īpatsvars dominēja. Vienlaikus jāmin, ka jau 2022.gadā bija manāma tendence dzimumu proporcijai samazināties. Komplektu saņēmēju vidū sieviešu īpatsvars par 13,4 procentpunktiem pārsniedz vīriešu īpatsvaru un šis rādītājs 2023. gadā, salīdzinot ar 2022. gadu, ir palielinājies par 2,4 procentpunktiem (skat. 1. tabulu).

1. tabula. Fonda atbalsta saņēmēju sociāli demogrāfiskais profils

Atbalsta saņēmēju grupas	Komplektu saņēmēji		Maltīšu saņēmēji	
	2022. g.	2023. g.	2022. g.	2023. g.
Atbalsta saņēmēju dzimums (%)				
Vīrieši	45,7	43,3	53,8	48,0
Sievietes	54,3	56,7	46,2	52,0
Atbalsta saņēmēju vecuma grupas (%)				
Līdz 14 gadiem	18,5	18,5	0,5	2,5
15-34 gadi	9,0	10,0	5,3	5,2
35-54 gadi	20,9	22,6	31,3	33,9
55-64 gadi	21,7	21,0	22,5	21,9
65 un vairāk gadu	29,9	27,9	40,4	36,5
Bērnu vecuma grupas (% no bērnu kopskaita)				
Līdz 2 gadiem	8,0	14,7	Netiek noteikts	
3-5 gadi	34,1	16,3		
6-8 gadi	16,4	17,0		
9-11 gadi	10,2	19,4		
12-14 gadi	15,4	14,9		

15-17 gadi	16,0	17,7		
Atbalsta saņēmēju vidējais vecums (gadi)				
	47,4	46,8	60,2	58,1
Atbalsta saņēmēji pēc to nodarbošanās (%) un to sociālās piederības (%)*				
Strādā algotu darbu (arī pašnodarbinātie)	5,9	6,4	3,9	4,1
Piestrādā gadījuma darbos	1,5	2,8	4,3	3,5
Bērna kopšanas atvaļinājumā	1,1	1,6	0,0	0,0
Mājsaimnieki (-ces)	1,3	2,3	1,0	0,3
Bezdarbnieki (-ces)	24,2	19,8	36,4	36,6
Saņem pensiju (jebkuru)	44,0	44,4	53,8	53,0
Mācās, studē	13,0	15,8	1,7	3,0
Pirmskolas vecuma bērni	10,2	8,1	0,1	0,5
No visiem:				
- personas ar invaliditāti	12,3	17,5	27,3	24,8
- citas ES valsts pārstāvji	6,8	5,6	3,6	7,7
- romu tautības pārstāvji	1,0	0,3	0,7	0,5
- personas bez noteiktas dzīvesvietas**	0,1	0,0	6,0	8,3

*- respondenti varēja izvēlēties vairākas atbildes

** - respondenti, kuri norādīja, ka tiem nav noteiktas dzīvesvietas vai nav mājokļa

Avots: SLA "Aptauju centrs" 2022., 2023. gadā apkopotā informācija.

- Raksturojot atbalsta saņēmējus pēc vecuma, secināms, ka vidējais vecums abās grupās 2023.gadā ir samazinājies - komplektu saņēmējiem tas samazinājies par 0,6 gadiem, savukārt maltīšu saņēmējiem samazinājies par 2,1 gadu. Pēdējo trīs gadu tendence norāda uz vidējā vecuma samazinājumu komplektu saņēmēju vidū – kopš 2021.gada tas samazinājies par 2.9 gadiem, savukārt maltīšu saņēmēju vidū skaidri izteiktas tendences nav - 2021. un 2022.gadā vidējais vecums palielinājās, savukārt 2023.gadā tas samazinājās. Vienlaikus secināms, ka joprojām maltīšu saņēmēju vidējais vecums ir ievērojami augstāks par komplektu saņēmēju vidējo vecumu –11,3 gadi.
- Maltītes biežāk saņem pensionāri un bezdarbnieki – viņi veido 89,6 % no visiem maltīšu saņēmējiem. Vienlaikus šajā grupā ir augsts personu ar invaliditāti īpatsvars (24,8%). Arī komplektu saņēmēju vidū dominē pensionāri un bezdarbnieki (64,2%), salīdzinoši augsts ir personu ar invaliditāti īpatsvars (17,5%), tomēr šajā grupā augstāks ir citu grupu īpatsvars – personas, kuras mācās vai studē (15,8 %), pirmskolas vecuma bērni (8,1%), citas ES valsts pārstāvji (5,6%).
- No 2017. līdz 2021. gadam komplektu saņēmēju vidū personu, kas vecākas par 55 gadiem, skaits ik gadu palielinājās - no 30,2 % 2017. gadā līdz 55,3 % 2021. gadā, turpretī no 2022. gada īpatsvars sāka samazināties, sasniedzot 51,6 %, savukārt 2023.gadā samazinājums turpinājies, sasniedzot 48,9%. Izmaiņas saistāmas ar faktu, ka sociālo reformu rezultātā pensionāru īpatsvars ar ļoti zemiem ienākumiem samazinās.
- Vecuma grupā 35-54 gadi gan komplektu saņēmēju, gan maltīšu saņēmēju īpatsvars ir nedaudz palielinājies – par 1,7 procentpunktiem komplektu saņēmēju vidū un par 2,6 procentpunktiem maltīšu saņēmēju vidū.
- Bērnu līdz 14 gadu vecumam īpatsvars komplektu saņēmēju vidū no 2022. gada saglabājies nemainīgs - 18,5 %, savukārt maltīšu saņēmēju vidū tas 2023.gadā paaugstinājies par 2 procentpunktiem. Iepriekš minētais, kā arī dati par iepriekšējiem gadiem liecina, ka krīzes gadījumos, tostarp 2022. gadā (kara Ukrainā uzsākšanas gads un ar to saistītā energokrīze un cenu inflācija) un 2023. gadā, bērnu īpatsvars atbalsta saņēmēju lokā palielinās.
- Kaut arī komplektu un maltīšu saņēmēju grupu sociāli demogrāfiskais profils mainās, tomēr kopumā raksturīgi, ka ievērojami plašāk nekā sabiedrībā kopumā šajās grupās pārstāvēti bērni un vecāki cilvēki, kam salīdzinoši ir grūtāk vai nav iespēju mainīt savu situāciju. Vienlaikus secināms, ka atbalsta saņēmēju lokā pakāpeniski samazinās mājsaimniecību (kurās dzīvo bērni) ar darbaspējas vecuma mājsaimniecības locekļiem skaits. Tas skaidrojams ar šīs grupas augstāku

motivāciju un arī praktisku spēju uzlabot savu dzīves situāciju, atgriežoties darba tirgū vai meklējot labāk apmaksātu darbu. Šeit nozīmīga loma ir arī valsts atbalsta palielināšanai ģimenēm ar bērniem.

- Unikālo personu skaits, kuriem ir piešķirtas tiesības saņemt atbalstu, pēdējo gadu laikā būtiski nemainās un to ietekmē salīdzinoši stabils nabadzības riskam pakļauto iedzīvotāju īpatsvars (%). Tā 2022. un 2023. gadā vidēji katru mēnesi ar aktīvu statusu (mājsaimniecības ar trūcīgas mājsaimniecības statusu, nonākusi krīzes situācijā vai Fonda darbības programmas nosacījumiem atbilstoša maznodrošinātā mājsaimniecība) bija ap 55 tūkst. personu.
- Vērtējot atbalstāmo personu skaita izmaiņas pa ceturkšņiem redzams, ka 2023. gada I ceturksnī atbalstāmo personu skaits turpināja palielināties, tostarp bērnu skaits pārsniedza iepriekšējā gada rādītāju, ceturkšņa beigās sasniedzot 13,5 tūkst. personu. Sociāli ekonomiskajai situācijai stabilizējoties, gada otrajā pusē bērnu skaits samazinājās līdz vidēji 10,7 tūkst. personu mēnesī un šādā līmenī tas saglabājas visus turpmākos mēnešus.
- Analizējot krīzes situācijā nonākušo personu skaitu secināms, ka vairāk nekā 40 % no visām ar šo statusu esošām personām ir bērni vecumā līdz 18 gadiem. Tas liecina, ka ģimenes darbaspējas vecumā ar apgādībā esošiem bērniem ir biežāk pakļautas krīzēm, salīdzinot ar citām sociālām grupām.
- 2023. gadā Latgales reģionā izdalīti 30 % pārtikas komplektu, Rīgas reģionā – 29 %, bet pārējos statistiskajos reģionos atbalsta īpatsvars ir savstarpēji ļoti līdzīgs 13 – 14 % robežās. Šī tendence sakrīt ar iepriekšējos gados konstatēto.
- Vērtējot atbalsta saņēmēju skaita izmaiņas secināms, ka pēdējos divos gados atbalstāmo personu skaits Rīgas reģionā ir lielāks par skaitu Latgales reģionā, vienlaikus izdalītā pārtikas atbalsta apjoms abos reģionos ir ļoti līdzīgs. Tas skaidrojams ar to, ka atbalsta sniegšanas ilgums reģionāli ir atšķirīgs, ko ietekmē, piemēram, atšķirīgs nodarbinātības līmenis. Tā, uz 31.12.2023. reģistrētā bezdarba līmenis Latgales statistiskajā reģionā bija 11 %, bet Rīgas statistiskajā reģionā vien 4,3 %.
- Maltīšu saņemšana reģionāli netiek uzskaitīta, jo tā tieši saistīta ar šāda atbalsta pieejamību. Lai izsniegtu maltītes, nepieciešama noteikta atbalsta saņēmēju koncentrācija (lielākas apdzīvotas vietas), kā arī PO, kas gatavas izsniegt maltītes. Ietekme arī ir pašvaldību, nevalstisko vai reliģisko organizāciju piedāvātajiem zupas virtuves vai citiem ar atbalstu ēdināšanai saistītiem pakalpojumiem.

2. Atbalsta saņemšanas iespēju izvērtējums

- Joprojām pārliecinoši izplatītākais kanāls informācijas nodošanai par atbalsta iespējām ir caur sociālajiem dienestiem – uz to norāda 98 % komplektu saņēmēju (2022. gadā 92%), kā arī 71 % maltīšu saņēmēju (2022. gadā 62%). Turklāt gadu no gada šis informācijas kanāls abās grupās tiek norādīts arvien biežāk. Šāda tendence tiešā veidā izriet no nosacījumiem, kas izvirzīti komplektu saņēmējiem – sociālie dienesti izsniedz izziņas par trūcīgas, maznodrošinātas mājsaimniecības statusu vai krīzes situāciju personai, vienlaikus nodrošinot arī informāciju par atbalsta iespējām. Turklāt, daļa pašvaldību sociālo dienestu vienlaikus ir arī PO, kas nodrošina komplektu izdalī. Iepriekš minētais apliecina, ka maznodrošinātas personas par savām tiesībām saņemt Fonda atbalstu ir labi informētas.
- Jau vairākus gadus maltīšu saņēmēji arvien biežāk sniedz atbildi, ka informācija par atbalstu tiek saņemta nevalstiskajā vai reliģiskajā organizācijā. 2023. gadā šādu atbildi sniedz ceturtdaļa no respondentiem.
- Lai nokļūtu līdz atbalsta komplektu saņemšanas vietai, atbalsta saņēmējiem 2023. gadā nācās mērot vidēji 4,4 kilometrus. Iepriekšējos gados vidējais attālums bija mazāks – vidēji 3,3 kilometri. Ievērojot to, ka pēdējā gadā nav notikušas būtiskas izmaiņas izdales vietu izvietojumā secināms, ka izmaiņas galvenokārt saistāmas ar dažu respondentu atbildēm, kas līdz atbalsta komplektu saņemšanas vietai norādījuši ļoti lielus attālumus (vienai ģimenei 150 kilometri, citai – 90 km, vēl kādai 75 km).
- Tāpat kā iepriekšējos gados, arī 2023. gadā vismazākos attālumus (3,7 km) norāda komplektu saņēmēji – citu pilsētu (ne galvaspilsētas) iedzīvotāji. Savukārt lauku iedzīvotāji 2023. gadā vidēji norādījuši vislielākos attālumus – 5,5 kilometrus.

- Maltīšu saņēmēju nosauktais vidējais attālums pēdējo gadu laikā ir visai stabils – no 3,0 līdz 3,7 kilometri (2023. gadā tie ir 3,2 km).
- Komplektu un maltīšu saņēmēji tādējādi kopumā nosaukuši visai līdzīgus attālumus, tomēr visdrīzāk tā ir sagādīšanās – komplektu izdales vietas pieejamas visā Latvijā, kamēr maltīšu izdales vietas pieejamas atsevišķās apdzīvotās vietās, turklāt absolūtajā vairumā gadījumu tās ir pilsētas.
- Līdzīgi kā iepriekš, arī 2023. gadā uz komplektu un maltīšu izdales vietām to apmeklētāji visbiežāk dodas kājām – komplektu saņēmēji 43 % gadījumu, bet maltīšu saņēmēji 59 % gadījumu.
- Maltīšu saņēmēji nereti (2022. gadā 34 % gadījumu, bet 2023. gadā 37 % gadījumu) līdz izdales vietai nokļuvuši ar sabiedrisko transportu, kas skaidrojams ar tā pieejamību maltīšu izdales vietu tuvumā. Arī komplektu saņēmēji 24 % gadījumu 2023. gadā uz atbalsta izdales vietu devās ar sabiedrisko transportu. Tāpat 20 % gadījumu tos atveda kaimiņi vai paziņas. Neliela daļa komplektu saņēmēju nokļūšanai atbalsta sniegšanas vietā izmantoja savu personisko auto (8 %) vai atbraukuši ar velosipēdu (5 % gadījumu), kamēr maltīšu saņēmējiem no personiskiem transporta līdzekļiem pieejams tikai velosipēds (1 % gadījumu).
- Secināms, ka kopumā atbalsta saņēmēji ļoti reti (0,1 % līdz 0,4 % gadījumu) norāda uz grūtībām nokļūšanai līdz atbalsta saņemšanas vietai.

3. Atbalsta efektivitātes pašvērtējums

- Novērtējot atbalsta ietekmi uz ģimenes situāciju, absolūtais vairums komplektu saņēmēju (jeb 94 %) atbildējuši, ka tas situāciju ir ietekmējis, savukārt daļēju ietekmi atzīmējuši 6 % respondentu. Atbilde “nē” līdzīgi arī kā iepriekšējos gados nav sniegta vispār.
- Tiem, kas norādīja, ka komplektu saņemšana ietekmējusi viņu ģimenes situāciju, papildus tika vaicāts, kādām vajadzībām viņi galvenokārt tērēja ietaupīto naudu. Dominējošās atbildes šajā jautājumā attiecas uz pārtiku (94%), komunālajiem maksājumiem (76%), medicīnas precēm un pakalpojumiem (43%).
- Pārējām izdevumu pozīcijām, tādām kā “apavu un apģērbu iegādei”, “papildus higiēnas preču iegādei”, “transporta izdevumiem”, “friziera pakalpojumiem”, “parādu nomaksai” – atbilžu īpatsvars salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu pieauga par 1-3 procentpunktiem, kas liecina par saņemtā atbalsta efektu un mājtsaimniecību iespēju atlicināt naudu arī šo vajadzību segšanai.
- Otro gadu pēc kārtas 15 % apmērā saglabājas to personu skaits, kas norādījušas, ka ietaupīto naudu izmanto “bērnu skolas pasākumiem un ārpusšķolas nodarbībām” - šis ir visaugstākais rādītājs uz visu iepriekšējo gadu fona pēc COVID-19 pandēmijas perioda (šādā līmenī šis rādītājs bija tikai 2017. gadā - 16 %). Dati apliecina, ka arī 2023. gadā atbalsta saņēmēju mērķauditorijā nozīmīgs īpatsvars ir ģimenēm ar bērniem.
- Vērtējot ietaupīto līdzekļu tēriņus ilgākā laika periodā, redzams, ka lielākais pieaugums īpatsvarā ir pārtikas iegādei (no 77 % 2015. gadā uz 94% 2023.gadā). Ievērojami pieauguši tēriņi arī komunālo pakalpojumu apmaksai (no 49 % 2015. gadā uz 76 % 2023. gadā) un veselības aprūpei (no 25 % 2015. gadā uz 43 % 2023. gadā). Salīdzinoši stabili ir tēriņi bērnu skolas pasākumiem vai ārpusšķolas nodarbībām - ikgadēji 10 % līdz 15 % robežās. Samazinājums īpatsvarā ir novērojams apģērba un apavu iegādei (no 52 % 2015. gadā uz 27 % 2023. gadā) un papildus higiēnas un saimniecības preču iegādei (no 22 % 2015. gadā uz 15 % 2023. gadā).
- Līdzīgi kā iepriekš, arī 2023. gadā absolūtais vairums atbalsta saņēmēju uz jautājumu par to, vai saskārušies ar kādām grūtībām atbalsta saņemšanas procesā, nepārprotami atbild ar “nē” – tā atbildējuši 99 % no maltīšu saņēmējiem un 95 % no komplektu saņēmējiem (komplektu saņēmēju vidū šādu atbildi sniegušo personu īpatsvars attiecībā pret 2022.gadu ir pieaudzis par 1 procentpunktu).

4. Aptaujas rezultāti par pārtikas preču komplektiem

- Absolūtajā vairumā gadījumu (99,3 %) komplekta saturu tā saņēmēji izmantoja savām vajadzībām - pilnībā 74,8 %, lielāko daļu 24,5 %. Tādējādi saglabājas iepriekš novērotā pozitīvā tendence par pārtikas komplekta satura un apjoma atbilstību komplektu saņēmēju vajadzībām. Tādu, kas norādītu, ka nav izmantojuši savām vajadzībām būtisku daļu komplekta satura, ir ļoti maz – 0,6 %,

bet tādu, kas norāda, ka gandrīz nekas nav izmantots savām vajadzībām – 0,1%. Līdz ar to arī 2023. gadā vērojama augsta pārtikas komplektu izmantošanas lietderība, un kopumā pārtikas komplekti tiek izmantoti tā, kā atbalsta sniedzēji to iecerējuši.

- Vērtējot pārtikas komplektu zīdaiņiem un maziem bērniem līdz divu gadu vecumam izmantošanu secināms, ka turpinās iepriekšējo gadu pozitīvā tendence komplekta saturu izmantot ģimenes vajadzībām - 82 % gadījumu izmantots pilnībā, bet 18 % gadījumu ģimenes bērnu vajadzībām izmantota lielākā daļa komplekta satura.
- Pārtikas komplektu individuālai izdālei izmantošanas laiks (no mēneša līdz pusotram vai ilgāk), salīdzinot ar 2022. gadu, ir samazinājies - vairums respondentu (58%) norādījuši, ka ar komplektu saturu pietiek mēnesim (2022.gadā šādas atbildes īpatsvars bija 47%), savukārt 37% ar komplektu izmantošanas laiks ir pusotrs mēnesis vai ilgāk (2022.gadā šādas atbildes īpatsvars bija 49%). Izmaiņas liecina, ka palīdzības nozīme trūcīgo un maznodrošināto auditorijai ir pieaugusi – tiek sagaidīts, ka pārtikas komplekti nodrošinās lielāku daļu mājāsaimniecības vajadzību pārtikas patēriņā. Ilgākam laikam ar atbalstu pietiek lauku un nelielu pilsētu iedzīvotājiem, kuriem acīmredzot ir vairāk iespēju iegūt pašu audzētu pārtiku. Savukārt no Rīgas iedzīvotājiem atbildi “Pietiek pusotram mēnesim vai ilgākam laikam” izvēlējušies vien 8 %. Šī sakarība konstatēta jau trešo gadu pēc kārtas. Tā kā pārtikas komplektu uzdevums nav pilnībā nodrošināt atbalsta saņēmējus ar pārtiku, tad secināms, ka kopumā pārtikas komplektos iekļauto produktu daudzums un izdales biežums pamatā atbilst atbalsta saņēmēju vajadzībām.
- Bērnu pārtikas komplektu izmantošanas laiks (no mēneša līdz pusotram vai ilgāk) ir atzīmēts 92 % gadījumu. Salīdzinot ar 2022. gadu, ir palielinājies to atbilžu īpatsvars, kas norādījuši, ka ar komplektu saturu pietiek pusotram mēnesim vai ilgāk - 2022.gadā šādas atbildes sniedza 34 %, savukārt 2023.gadā 46%. Savukārt samazinājies respondentu īpatsvars, kas norādījuši, ka ar komplektu saturu pietiek mēnesim – 2023.gadā šādas atbildes sniedz 46%, bet 2022.gadā 66% respondentu.

5. Aptaujas rezultāti par higiēnas un saimniecības preču komplektiem

- Kopš atbalsta sniegšanas sākuma komplektu saņēmēju sniegtās atbildes norāda uz higiēnas un saimniecības komplekta saturu izmantošanu savām vajadzībām 100 % gadījumu - pilnībā (no 89 % līdz 95 % gadījumu) vai lielāko daļu (no 5 % līdz 10 % gadījumu). Šāds pozitīvs apmierinātības rādītājs saglabājas visu laiku kopš veikts komplektu saņēmēju apsekojums.
- 2023. gadā higiēnas un saimniecības komplekta saturs izmantots pilnībā 94 % gadījumu, bet 6 % gadījumu izmantota lielākā daļa un tas ir ļoti līdzīgs sadalījums kā 2019. gadā. Biežāk komplektus pilnībā izmantojuši Rīgas un lauku iedzīvotāji. Nepilnīga izmantošana visbiežāk raksturīga 35-54 gadus veciem atbalsta saņēmējiem.
- Līdzīga situācija ir arī ar komplektu zīdaiņiem un maziem bērniem līdz divu gadu vecumam preču izlietojumu – joprojām arī 2023. gadā 100 % norāda, ka tas izmantots savām vajadzībām pilnībā vai izmantota lielākā daļa. Šāda situācija liecina par atbalsta efektivitāti kopumā.
- Higiēnas un saimniecības komplektā iekļauto preču ģimenēm parasti pietiek no diviem līdz trijiem mēnešiem vai pat ilgākam laikam. Atbildēm par šādu izmantošanas ilgumu līdz 2022.gadam bija tendence pieaugt (no 53 % 2016. gadā līdz 89 % 2022. gadā), savukārt 2023.gadā respondentu īpatsvars, kas sniedza atbildes par šādu izmantošanas ilgumu samazinājās uz 82%. Bez tam, 2023. gadā par 8 procentpunktiem pieaudzis to respondentu īpatsvars, kas norādījuši, ka pietiek tikai mēnesim vai īsākam laikam. Vērojama pieaugoša tendence izmantot atbalsta komplektā pieejamās preces maksimālā apjomā, taupot ģimenes budžetu citām vajadzībām, īpaši augstas cenu inflācijas situācijā. Raksturīgi, ka ilgākam laikam higiēnas un saimniecības preču pietiek lauku un mazāko pilsētu iedzīvotājiem, bet ātrāk komplektu saturu iztērē Rīgas un citu valstspilsētu iedzīvotāji. Ātrāk komplekta saturu iztērē arī tās ģimenes, kurās ir bērni, lielāks personu skaits kopumā. Secināms, ka komplekta saturs un izdales biežums pamatā atbilst komplektu saņēmēju vajadzībām, tomēr apsverama iespēja higiēnas un saimniecības preču komplekta apjomu un, iespējams, saturu nedaudz mainīt, jo aptaujas rezultāti liecina, ka daļai respondentu tas vajadzības sedz pilnībā nevis tikai daļēji, kā arī neizmantojotās preces tiek atdotas pie ģimenes nepiederošiem cilvēkiem.
- Vērtējot situāciju ar bērnu higiēnas komplektu izmantošanas ilgumu 2023. gadā, vērojams, ka to izmantošanas ilgums turpina pagarināties un tikai 10 % gadījumu respondenti atzīmē, ka

komplektu saturs pietiek līdz vienam mēnesim, savukārt 88 % gadījumu komplekta saturs ir pietiekams diviem vai vairāk mēnešiem. Secināms, ka komplekta apjoms visdrīzāk vērtējams kā atbilstošs un būtiskas izmaiņas nav nepieciešamas.

6. Aptaujas rezultāti par individuālo mācību piederumu komplektiem

- Kā norāda komplektu saņēmēji, mācību piederumu komplekta saturs arī 2023. gadā absolūtā vairumā gadījumos ticis izmantots savām vajadzībām pilnībā (98 %) vai lielākā daļa (2 %). Šāds pozitīvs apmierinātības rādītājs saglabājas kopš veikts komplektu saņēmēju apsekojums. Bez tam, salīdzinot ar 2023.gadu, par 2 procentpunktiem palielinājies to atbilžu skaits, kas norādījis, ka saturs ticis izmantots savām vajadzībām pilnībā.
- 2023. gadā par 3% palielinājies respondentu īpatsvars, kas atzinuši, ka ar saņemtajiem mācību piederumiem pietiek visam mācību gadam – tādu bija 12% (2022.gadā – 9%, bet iepriekšējos gados no 25 % līdz 49 %), savukārt absolūtais vairums (76 %) norādījuši, ka pieticis aptuveni pusgamam un tas ir par 6 procentpunktiem vairāk nekā 2022.gadā. Vienlaikus uz pusi samazinājās to respondentu īpatsvars, kuri teikuši, ka ar komplektu pietiek mazākam laikam – aptuveni ceturksnim. Šādām izmaiņām nav vērojamas konkrētas cēloņsakarības, taču iespējams, ka tas ir saistīts ar konkrētas ģimenes rocību un preču cenu kāpumu, respektīvi, mazinājusies iespēja bērniem nopirkt kādus mācību piederumus par saviem līdzekļiem un nākas pilnībā izmantot saņemto atbalstu.
- Secināms, ka kopumā sākumskolas un pamatskolas mācību piederumu komplekti ir precīzi izstrādāti un ir atbilstoši abu vecumgrupu skolēnu vajadzībām, izmaiņas tajos nav nepieciešamas.

7. Aptaujas rezultāti par zupas virtuvēm, saņemtajām gatavajām maltītēm

- Maltīšu izdales vietas (zupas virtuves) apmeklētības intensitātei konstatējama nemainīga tendence – tās biežāk tiek apmeklētas gada aukstajā sezonā (vidēji sezonālās atšķirības ir 1 līdz 6 procentpunktu ietvaros). Personu īpatsvars, kas izdales vietas apmeklē katru dienu, 2023. gadā ir palielinājies tikai par dažiem procentpunktiem (abās sezonās). Savukārt to skaits, kuri apmeklē maltīšu izdales vietas 2-3 reizes nedēļā, pieauga ievērojami – par 19 procentpunktiem gada siltajā sezonā un par 14 procentpunktiem gada aukstajā sezonā, nedaudz samazinoties personu skaitam, kas apmeklē zupas virtuves reizi nedēļā vai 4-5 dienas nedēļā. Tendence, līdzīgi kā iepriekš, skaidrojama ar objektīviem iemesliem – 2023. gadā bija 29 maltīšu izdales vietas ar atšķirīgu izdales dienu skaitu (no izdales katru dienu līdz izdai vienu reizi nedēļā). Izrietoši personas, kam šis atbalsts būtisks, izmanto šo iespēju tik lielā mērā, cik iespējami tuvu dzīvesvietai ir maltīšu izdales vietas un tik bieži, cik dienas nedēļā tās ir atvērtas.
- Gatavās maltītes kvalitāte tās saņēmējus apmierina. 2023. gadā pilnīgu apmierinātību (atbilde “jā”) ar maltīšu kvalitāti izteikuši 64 %, kas ir par 24 procentpunktiem mazāk nekā gadu iepriekš. 35 % respondentu izvēlējās atbildi “drīzāk jā”. Respondenti, kas bija neapmierināti ar maltītes kvalitāti (tādi bija 6) kā neapmierinātības iemeslus norādījuši, ka tiem pietrūcis garšvielu, gaļas, kā arī garšvielu bijis par daudz. Savukārt liela daļa respondentu, kuru atbilde bija “drīzāk jā”, viedokli skaidroja ar maizes trūkumu pie maltītes (atbalsta ietvaros maize netiek nodrošināta, tās pieejamība atkarīga no citiem avotiem un resursiem, kādi ir konkrētas zupas virtuves rīcībā), pie citiem variantiem tika minēti personīgi apstākļi - gremošanas problēmas, kuras neļauj ēst kādus produktus vai arī garšvielām bagātus ēdienus.

8. Aptaujas rezultāti par papildpasākumiem

- Uz līdzdalību papildpasākumos 2023. gadā norādīja 11 % komplektu saņēmēju un 18% maltīšu saņēmēju, un tas, salīdzinot ar 2022. gadu, ir neliels (par 2 procentpunktiem) pieaugums abās grupās. Atzīmējams, ka pēc COVID-19 pandēmijas vērojams stabils komplektu saņēmēju dalības papildpasākumos pieaugums, kamēr maltīšu saņēmēju grupā šajā periodā kopumā papildpasākumos piedalījušos īpatsvars nemainās.
- 2023. gadā turpinājās respondentu viedokļu izvērtēšana par līdzdalību citos pasākumos, kurus finansē ES. Personu īpatsvars, kas apgalvo, ka 2023. gadā piedalījušies citos ES finansētos pasākumos, salīdzinot ar 2022. gadu, ir palielinājies (par 2 procentpunktiem), taču tas joprojām nesasniedz pirms COVID-19 pandēmijas periodu (2019. gadā – 11 %). Vienlaikus jāatzīmē, ka respondentu atbildes uz šo jautājumu visdrīzāk atspoguļo nevis reālo situāciju, bet gan viedokli par to, kas varētu būt finansējais pasākumu, kurā viņi piedalījušies.

- 2023. gadā 18 % komplektu saņēmēju (2022. gadā – 23 %) norādīja, ka ir saņēmuši informāciju par pasākumu, tajā skaitā 8 % sacīja, ka šādos pasākumos ir piedalījušies.
- Analizējot papildpasākumu veidus, kuros atbalsta komplektu saņēmēji piedalījušies 2023. gadā, vērojams, ka komplektu saņēmēji visbiežāk nosauca seminārus (9,6 % gadījumu) un individuālas konsultācijas (1,2 %), lai gan saskaņā ar PO sniegto informāciju konsultāciju īpatsvars salīdzinot ar iepriekšējo gadu samazinājās trīs reizes, savukārt semināru īpatsvars palielinājās divas reizes. Maltīšu saņēmēji visbiežāk norādījuši uz papildpasākumiem, kuru ietvaros saņemti “ieteikumi vērsties pie atbildīgajiem dienestiem” (6,8 %) - salīdzinot ar iepriekšējo gadu šis rādītājs ir dubultojies. Tāpat respondenti nosaukuši padomus un praktisku apmācību saistībā ar pārtiku (6 %) un dalību semināros (4 %). Ievērojami biežāk nosaukti “citi varianti” (8,7 % gadījumu), kuru ietvaros apmeklēti pasākumi saistībā ar svētku (Ziemassvētku, Lieldienu) organizēšanu, dekoru izgatavošanu, filmas skatīšanos u.c. Šie pasākumi nodrošina atbalstu, padomus vai uzklausišanu un kopumā atbalsta saņēmēju socializāciju.
- Papildpasākumos iegūtās zināšanas un prasmes 2023. gadā kopumā tiek vērtētas kā noderīgas – šādu atbildi izvēlējušies 92 % komplektu saņēmēju un arī 80 % maltīšu saņēmēju, tajā skaitā 37 % komplektu un 41 % maltīšu saņēmēju atzina, ka “ļoti noderīgas” un attiecīgi 55 % un 39 % tās atzinuši par “daļēji noderīgām”. Atbildes “ne visai noderīgas” sniedza 1 % komplektu saņēmēju, savukārt maltīšu saņēmēju grupā šādu vērtējumu sniedza 16 % un tas ir sliktākais rādītājs pēdējo piecu gadu laikā.
- Visbiežāk gan komplektu, gan maltīšu saņēmēju mazāka apmierinātība ar pasākumiem saistīta ar to, ka tajos sniegtā informācija bijusi iepriekš zināma vai teorētiska, bez praktiska pielietojuma. Piektdaļa komplektu saņēmēju (22 % gadījumu) un maltīšu saņēmēju (20 % gadījumos) konkrētu atbildi sniegt nevarēja – norādīja, ka viņiem “grūti pateikt”.
- Secināms, ka no vienas puses apmierinātība ar pasākumu lietderību pa gadiem ir mainīga, tomēr kopumā augsta (svārstības skar viedokļu “ļoti” un “daļēji” īpatsvaru izmaiņas), no otras puses – respondenti uz jautājumu “kāpēc nebija noderīgs” sniedz mazāk informācijas analīzei un ieteikumiem, kas izmantojami izmaiņām papildpasākumu saturā.

IV PARTNERORGANIZĀCIJU APTAUJAS REZULTĀTI PAR 2023. GADĀ PAVEIKTO

- SI 2024. gada sākumā veica PO aptauju, aicinot izvērtēt 2023. gadā paveikto un sniegt priekšlikumus darbības un sadarbības uzlabošanai, tai skaitā saistībā ar komplektu pieņemšanu no piegādātājiem, izdali, komunikāciju ar atbalsta saņēmējiem, atskaišu iesniegšanu, sadarbību ar Sabiedrības integrācijas fondu (turpmāk – SIF), kā arī papildpasākumu nodrošināšanu.
- Kopumā tika saņemtas 89 aizpildītas anketas. Atbildes par iesaisti kādā no atbalsta īstenošanas darbībām (ņemot vērā, ka iespējama iesaiste vairāku darbību īstenošanā) norāda, ka lielākā daļa aptaujas dalībnieku darbojas kā izdales (tai skaitā maltīšu) vietu brīvprātīgie vai atbildīgie, gandrīz ceturtdaļa dalībnieku ir saistīti ar administratīvo funkciju nodrošināšanu un aptuveni piektā daļa bija/ir iesaistīti papildpasākumu plānošanā, organizēšanā vai dokumentēšanā. Aptaujas ietvaros respondenti pateikušies par sadarbību un atbalsta sniegšanu, kā arī atzinīgi novērtējuši atbalstu zemu ienākumu mājāsaimniecībām.
- Būtiskākie aptaujas rezultāti un secinājumi ir šādi:
 - novērtējumā sadarbībai ar piegādātājiem norādīts, ka sadarbība ar komplektu piegādātājiem pārsvarā bijusi veiksmīga un laba – komplekti tika piegādāti laikā, atbilstoši plānotajam un novietoti PO norādītajā komplektu uzglabāšanas vietā. Tomēr ir konstatēti atsevišķi jautājumi, kuros nepieciešami uzlabojumi, piemēram, savlaicīgi informēt par izmaiņām piegādes laikā, t.sk. veikt piegādi izdales vietas darbalaikā;
 - sadarbība ar pašvaldības sociālo dienestu darbiniekiem gadījumos, kad PO nav sociālais dienests, novērtēta kā laba. Sniegti priekšlikumi sociālo dienestu darbiniekiem vairāk informēt iedzīvotājus par atbalsta saņemšanas iespējām, kā arī pilnveidot informācijas apmaiņu ar PO par potenciālo atbalsta saņēmēju skaitu;
 - attiecībā uz komplektu izsniegšanu norādīts, ka PO komplektus izsniedz, pamatojoties uz sociālo dienestu izsniegto izziņu oriģināliem vai apstiprinātām kopijām. Neskaidrību gadījumā izdales vietu darbinieki konsultējās ar sociālo dienestu;

- atbalsta saņēmēju vajadzības par papildpasākumiem PO pamatā noskaidro, kad atbalsta saņēmēji ierodas komplektu vai maltīšu izdales vietās, kā arī izvērtējot pieejamo informāciju par atbalsta saņēmēju vajadzībām. Dažos gadījumos norādīts, ka šim nolūkam tika organizēta atbalsta saņēmēju rakstveida aptauja;
- attiecībā uz jautājumu, kuri papildpasākumi raisa vislielāko atbalsta saņēmēju interesi norādīts, ka lielākā interese izrādīta par informatīvajiem un izglītojoša satura pasākumiem. Atbalsta saņēmēji interesējušies arī par socializēšanās pasākumiem, speciālistu konsultācijām un atbalsta vai pašpalīdzības grupām;
- jautājumā par atbalsta saņēmēju informēšanu par plānoto papildpasākumu tēmām un norises laikiem norādīts, ka PO informāciju sniedz gan pie komplektu, gan maltīšu izdales, kā arī izvietojot informāciju komplektu un maltīšu izdales vietās. Informācija atbalsta saņēmējiem tiek nodota arī individuāli, tajā skaitā zvanot, nosūtot informāciju pašvaldības sociālajam dienestam, kā arī ievietojot PO mājaslapā (ja tāda ir);
- sadarbības ar SIF novērtējums, līdzīgi kā 2022. gadā, liecina, ka respondenti ar sadarbību ir apmierināti. Informācija par darbību īstenošanas aktualitātēm tiek saņemta regulāri (e-pastā, videoierakstos, tikšanās reizēs sanāksmēs, pārbaužu atbalstāmo darbību īstenošanas vietā laikā). Informācija ir saprotama un pietiekama, nepieciešamības gadījumā tiek sniegta papildu informācija un skaidrojums. Respondenti norādījuši, ka SIF darbinieku sniegtais atbalsts problēmu gadījumos bija noderīgs un nozīmīgs, atzinīgi novērtēts, ka katrai PO ir konkrēta SIF kontaktpersona ar kuru sazināties jautājumu gadījumā.

V INFORMĀCIJA PAR KONSTATĒTAJĀM PROBLĒMĀM UN IDENTIFICĒTAJĒM RISIKIEM, TO RISINĀJUMIEM

• *Atbalsta nepārtrauktas pieejamības nodrošināšana*

Noslēdzoties Fonda darbības programmas īstenošanai, agrāk nekā sākotnēji plānots un augstā intensitātē paralēli bija jāuzsāk sagatavošanās darbi un sekojoši no 2023.gada vidus arī ESF Plus programmas īstenošana, lai atbalsta saņēmējiem nodrošinātu pārtikas atbalsta un pamata materiālās palīdzības nepārtrauktu pieejamību.

Situācijas iemesls - sociāli ekonomiskā situācija gan COVID - 19 pandēmijas, gan Krievijas izraisītā kara Ukrainā ietekmē, kas ietvēra energoresursu cenu pieaugumu, kam sekoja būtisks pārtikas produktu un citu preču un pakalpojumu cenu pieaugums. Rezultātā, sākot no 2021.gada būtiski ik gadu palielinājās atbalsta saņēmēju skaits un to ietekmēja arī fakts, ka sākot no 2022.gada atbalsts Fonda ietvaros tika sniegts arī Ukrainas civiliedzīvotājiem – kara bēgļiem, kas nonākuši Latvijas teritorijā. Augot atbalsta saņēmēju skaitam, būtiski pieauga gada ietvaros izsniegto atbalsta komplektu skaits, attiecīgi pieauga Fonda finansējuma apguves intensitāte. Bez tam, sociālekonomiskās situācijas rezultātā publiskos iepirkumos būtiski pieauga māsaimniecībām paredzēto preču komplektu izmaksas. Visbūtiskākais cenu palielinājums bija pārtikas preču komplektiem - nemainot komplekta saturu un preču apjomu tajā, cena par vienu komplektu 2023.gadā, salīdzinot ar 2021.gadu, pieauga par 10 *euro* jeb 61 %. Ievērojot iepriekš minēto un, lai neiestātos atbalsta sniegšanas pārrāvums starp programmām, paralēli bija jāuzsāk darbs pie ESF Plus programmas. Iesaistītajām pusēm būtiski pieaugot darba apjomam, aktuāls bija risks atbalsta nepārtrauktas pieejamības nodrošināšanai.

Izaicinājums sekmīgi pārvarēts, īstenojot virkni pasākumu, tostarp:

- veikti grozījumi Fonda ietvaros noslēgtajos iepirkuma līgumos par pārtikas atbalsta un pamata materiālās palīdzības preču piegādi, paredzot iespēju veikt iegādes arī ESF Plus programmas ietvaros;
- sagatavoti un apstiprināti grozījumi MK noteikumos, nosakot elastīgus nosacījumus atbalsta saņēmējiem pārejas periodā no Fonda atbalsta uz ESF Plus programmas atbalstu – par 2 mēnešiem pagarinātas tiesības saņemt atbalstu;
- savlaicīgi apzināti un veikti pārtikas atbalsta un pamata materiālās palīdzības preču papildu pasūtījumi;
- iedzīvotāji sadarbībā ar PO tika aicināti iespēju robežās vienā atbalsta vietas apmeklējuma reizē saņemt vienu atbalsta komplektu uz personu (nevis uzreiz visu izziņai atbilstošo atbalsta komplektu skaitu), tādējādi sekmējot, ka pārejas periodā starp programmām atbalsts ir pieejams visiem, kam tas nepieciešams.

Sekmīgi vadot un realizējot pasākumus riska mazināšanai/novēršanai, risks atbalsta nepārtrauktai pieejamībai neiestājās, izņemot situācijas, kad atsevišķās atbalsta vietās īslaicīgi nebija pieejamas pārtikas atbalsta pakas maziem bērniem. Ņemot vērā MK noteikumu grozījumos paredzēto, atbalsta saņemšanas tiesību pagarinājumu, minētajam apstāklim būtiska ietekme uz mērķa grupu netika novērota, ko apliecina arī fakts, ka no iedzīvotājiem netika saņemtas sūdzības par atbalsta nepieejamību.

2.2. Informācija un novērtējums par darbībām attiecībā uz principiem, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 223/2014 par Eiropas Atbalsta fondu viestrūcīgākajām personām 5. panta 6. un 11. punktā un, ja attiecināms, arī 13. punktā.

Īstenojot darbības programmu, ir nodrošinātas darbības attiecībā uz principiem, kas noteikti Regulas 5. panta 6., 11. un 13. punktā, tajā skaitā:

1) nolūkā nepieļaut dubultu finansēšanu (5. panta 6. punkts) nacionālajos normatīvajos aktos noteikts, ka:

- izmaksas, kas vienlaikus tiek segtas no diviem vai vairākiem publiskā finansējuma avotiem, tai skaitā ES fondu un citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem, ir neatbilstošas un netiek segtas no Fonda līdzekļiem;
- PO atlasē pretendents iesniedz apliecina, ka tas nepieprasīs Fonda finansējumu par tādu atbalstāmo darbību īstenošanu, kas tiek finansētas no citiem publiskā finansējuma avotiem;
- PO, kas ir pašvaldība vai pašvaldības iestāde, nesaņem Fonda finansējumu par tādu papildpasākumu īstenošanu, kas tai jānodrošina pašvaldības/pašvaldības iestādes pamatfunkciju ietvaros;

Lai novērstu dubulto finansēšanu:

- dubultfinansēšanas riska vadība tiek īstenota, izmantojot Darba tabulu Fonda krāpšanas risku VI, SEI un SI izvērtējuma procesu soļu dokumentēšanai un SIF risku reģistru, kur noteikti pasākumi riska novēršanai vai mazināšanai;
- uz Fonda izmaksas pamatojošiem dokumentiem ir atsauces uz Fondu, kā arī iespēju robežās tiek izvietotas Fonda un ES atpazīstamības zīmes;
- noslēgtajos līgumos/vienošanās ar PO ir iekļauts nosacījums par atbalstāmo darbību dubultās finansēšanas nepieļaušanu, kā arī pienākums PO nodrošināt atbilstošus pierādījumus par dubultās finansēšanas neesamību;
- PO iesniedzamajos pārskatos par darbībām ir iekļauts apliecinājums par to, ka dubultās finansēšanas risks ir novērsts un atbalsta ietvaros veiktās darbības nav finansētas no citiem publiskā finansējuma līdzekļiem, tajā skaitā ES un citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem, kā arī valsts un pašvaldības līdzekļiem;
- Fonda vadībā iesaistītās institūcijas administratīvajās un pārbaudēs darbību īstenošanas vietās gūst pārliecību par Fonda darbību nepārklāšanos ar citu publiskā finansējuma avotu, tai skaitā ar ES fondu un citu ārvalstu finansējuma līdzekļu finansētajām darbībām.
- VI 2023.gadā veica administratīvās pārbaudes attiecībā uz Fonda vadībā un uzraudzībā iesaistīto institūciju maksājumu pieprasījumiem, kuru ietvaros visa cita starpā pārbaudīta horizontālo principu, t.sk. arī dubultās finansēšanas nepieļaušanas principa, ievērošana. Nodrošināta pārbaude 3 finansējuma saņēmēja maksājumu pieprasījumiem, 4 SI maksājumu pieprasījumiem par PO darbībām, 4 SI un 4 revīzijas iestādes maksājumu pieprasījumiem par tehnisko palīdzību. Sagatavoti un pārbaudīti 4 Labklājības ministrijas maksājumu pieprasījumi par Fonda tehniskās palīdzības izmaksām.
- 2023. gadā ir veiktas šādas pārbaudes: SI pārbaudes 30 atbalstāmo darbību īstenošanas vietās, tai skaitā pārbaudes 4 attālināti, kā arī VI pārbaudes 13 atbalstāmo darbību īstenošanas vietās, tostarp attiecībā uz SI likumā noteikto funkciju izpildes kvalitāti.
- Fonda vadībā un īstenošanā iesaistītās institūcijas nodrošina darbību izmaksu atsevišķu uzskaiti un veic pamatojošos dokumentos atzīmi par Fonda atbalstu.

2) nolūkā veicināt sieviešu un vīriešu līdztiesību un dzimumu perspektīvas integrēšanu un diskriminācijas nepieļaušanu (5. panta 11. punkts), veiktas šādas aktivitātes:

- nacionālajos normatīvajos aktos ir noteikts, ka:

- atbalstu saņēmu mājsaimniecība, kurai pašvaldības sociālais dienests izsniedzis izziņu par atbilstību trūcīgas mājsaimniecības statusam vai atbilstību maznodrošinātas mājsaimniecības statusam (mājsaimniecība, kurās ienākumi nepārsniedz 376 *euro* pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā, bet katrai nākamajai personai 264 *euro*), un mājsaimniecība, kurai pašvaldības sociālais dienests izsniedzis izziņu par tās nonākšanu krīzes situācijā. Trūcīgas un maznodrošinātas mājsaimniecības izziņas izsniegšanas kritērijs ir mājsaimniecības locekļu ienākumu un materiālā stāvokļa novērtējums, savukārt izziņas par krīzes situāciju izsniegšanas kritērijs ir situācijas izvērtējums. Sākot no 2022. gada marta Fonda atbalstu saņēmu arī Ukrainas civiliedzīvotāji. Izziņu par atbilstību attiecīgajam statusam pašvaldības sociālais dienests izsniedz atbilstoši nacionālajos normatīvajos aktos noteiktajam. Fonda atbalsts tiek sniegts uz tādiem pašiem nosacījumiem kā Latvijas iedzīvotājiem. Visos gadījumos tiek nodrošināta diskriminācijas nepieļaušana;
 - PO atlasē pretendents projekta iesniegumā apliecina, ka tas pārtikas un pamata materiālo palīdzības preču izdalīšanā un papildpasākumu īstenošanā veicinās vienlīdzīgu iespēju ievērošanu neatkarīgi no dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas;
 - pēc mājsaimniecības ierosinājuma PO var nodrošināt pārtikas un pamata materiālās palīdzības komplektu izsniegšanu un papildpasākumus arī tās dzīvesvietā. COVID-19 pandēmijas laikā izstrādāta un tika praktizēta iespēja attālināti saņemt informāciju par izsniegto izziņu pašvaldības sociālajā dienestā, kā arī uz telefoniski sniegtās informācijas par izziņas datiem pamata atbalstu saņemt atbalsta saņēmēja pārstāvētai personai. Minētais risinājums var tikt izmantots jebkurā laikā pēc individuālās vajadzības;
 - PO izvērtē personas vajadzības un piedāvā iespēju brīvprātīgi piedalīties papildpasākumos.
 - ir izstrādātās vadlīnijas, kas skaidro katru horizontālo principu un veicamos pasākumus to ievērošanai. Vadlīnijas nosaka, ka darbību ietvaros nodrošināmi šādi horizontālie principi: dzimumu līdztiesība, diskriminācijas aizliegums un vides pieejamība, atklāta dalībnieku atlase, vides aizsardzība un pārtikas preču drošums, sabiedrības veselība, partnerība, ieinteresēto pušu iesaiste, administratīvā sloga mazināšana Fonda atbalsta saņēmējiem.
- Attiecībā uz dzimumu līdztiesību vadlīnijās ietverts jēdzienu skaidrojums un sniegti:
- ieteikumi dzimumu līdztiesības principa ievērošanai pārtikas un pamata materiālās palīdzības iegādes un transportēšanas procesā (piemēram, nodrošināt, ka komplektos skolas somas un citi mācību piederumi netiek ievietoti krāsās, formās un ar zīmējumiem, kas veicina stereotipiskus priekšstatus par meitenēm un zēniem u.c.);
 - ieteikumi dzimumu līdztiesības principa ievērošanai pārtikas un pamata materiālās palīdzības izdalīšanas vistrūcīgākajām personām un papildpasākumu īstenošanas procesā (piemēram, plānojot papildpasākumu aktivitātes, apzināt un analizēt mērķa grupu raksturojošos statistikas datus un citu informāciju par problēmām un vajadzībām no dzimuma perspektīvas, īpaši pievēršot uzmanību būtiskām atšķirībām, kas var liecināt par dzimuma diskrimināciju vai arī var palīdzēt noteikt atbilstošus specifiskus pasākumus attiecīgā dzimuma līdztiesības veicināšanai vai dzimumstereotipu mazināšanai u.c.);
 - ieteikumi dzimumu līdztiesības principa ievērošanai tehniskās palīdzības īstenošanas procesā (piemēram, nodrošināt un popularizēt darba un ģimenes dzīves saskaņošanas pasākumus – summārs darba laiks, attālināts darbs, nepilns darba laiks u.c.);
- Attiecībā uz dzimumu diskriminācijas aizliegumu vadlīnijās ietverts jēdzienu skaidrojums un ieteikumi šī principa ievērošanai Fonda darbību ietvaros paredzētajās aktivitātēs (piemēram, apliecināt nediskriminācijas praksi rakstveidā, attiecinot to uz dzimumu, rasi vai etnisko izcelsmi, reliģisko, politisko vai citu pārliecību, invaliditāti, vecumu, seksuālo orientāciju vai citiem apstākļiem. Nediskriminācijas prakses apliecinājums iekļaujams gan dažāda veida līgumos, gan atlases prasībās, gan atskaišu dokumentos par īstenotajām darbībām, tai skaitā PO pārskatos, Fonda vadībā iesaistīto iestāžu maksājumu pieprasījumos u.c.).
- Starp SI un PO noslēgtajos līgumos iekļautas prasības:
 - nodrošināt horizontālo principu ievērošanu atbilstoši vadlīnijām un atspoguļot to pārskatā par atbalstāmo darbību īstenošanu;

- uzkrāt datus par personu skaitu pa vecumiem, dzimumiem un, ja persona piekrīt šādus datus sniegt, arī pēc piederības kādai no šādām grupām – migrants, minoritāte, persona ar invaliditāti, bezpajumtnieks.
- Visos Fonda vadības un īstenošanas posmos paredzēta horizontālo principu ievērošanas uzraudzība.
- Atbilstoši PO sniegtajai informācijai, 2023. gadā īstenoti dažādi horizontālo principu ieviešanas pasākumi Fonda atbalsta sniegšanas vietās, tai skaitā:
 - lai nodrošinātu **dzimumu līdztiesības principa** ievērošanu, īstenoti šādi pasākumi: mērķa grupas problēmu izpēti no dzimumu perspektīvas Fonda atbalsta plānošanas stadijā; komplektu izdales un papildpasākumu īstenošana dažādos laikos, nodrošinot pieejamību arī personām, kas nodrošina bērnu aprūpi, nepieciešamības gadījumā piedāvājot elastīgus laikus, piemēram, pēc individuāla pieraksta, saskaņojot ar sabiedriskā transporta grafikiem, atsevišķos gadījumos piegādājot komplektus uz mājām, nodrošinot komplektu izdali ārpus darba laika. Mērķa grupa uzskaitīta dzimumu griezumā, šos datus ņemot vērā papildpasākumu plānošanā - analizēti mērķa grupas raksturojošie statistikas dati, pamatojoties uz tiem vērsta uzmanība tēmas izvēlei, ievērojot arī nepieciešamību nodrošināt tēmas aktualitāti abu dzimumu pārstāvjiem. Tā, piemēram, organizētas individuālas konsultācijas un semināri par bērnu kopšanas atvaļinājuma iespējām abiem dzimumiem, kā arī par nodarbinātības iespējām, dzimumu līdztiesību. Papildpasākumi īstenoti arī tā, lai tajos varētu piedalīties gan vecāki, gan bērni.
 - lai nodrošinātu **diskriminācijas aizlieguma principa** ievērošanu, īstenoti šādi pasākumi: atbalsta sniegšanā personas netiek diskriminētas pēc dzimuma, vecuma, tautības, izcelsmes, reliģiskajiem ieskaņiem u.c. pazīmēm; sekmēta mērķa grupas izpratne par diskriminācijas aizlieguma principu ievērošanu ikdienā. Nodrošināta informācijas pieejamība visiem: atbalsta sniegšanas vietās ir marķējumi un norādes par pakalpojuma kārtību, vietu un laikiem, izvietotas un skaidri redzamas, salasāmas norādes par izejām un citām svarīgām telpām. Vecāka gada gājuma personām, personām ar kustības traucējumiem, vecākiem ar maziem bērniem nodrošinātas priekšrocības pakalpojuma saņemšanas kārtībā, piemēram, iespēja saņemt pakalpojumu bez rindas, sēdvietu nodrošināšana vai tml.; nodrošināta informatīvo materiālu pieejamība viegli saredzamā augstumā un vietā, kas ir pārredzama arī cilvēkiem ratiņkrēslā. Sociālie darbinieki, izsniedzot izziņas, atgādina klientiem par iespēju saņemt Fonda atbalstu. Saziņā ar klientu tiek izmantota valsts valoda, bet nepieciešamības gadījumā, saruna ar klientu notiek viņam saprotamākā valodā; Ukrainas civiliedzīvotājiem ir nodrošināta iespēja saņemt informāciju sev saprotamā valodā – ukraiņu, angļu vai krievu. Publiskojot informāciju par darbībām, netiek izmantoti personas dati un tikai ar personas piekrišanu tiek izmantotas personas fotogrāfijas un attēlošana TV sižetos;
 - lai nodrošinātu **vides pieejamības principa** ievērošanu, veikti šādi pasākumi: nodrošināta telpu vides pieejamība, piemēram, uzbrauktuves un atbilstoša platuma durvis personām ratiņkrēslā un vecākiem ar bērnu ratiem vai komplektu izdale tiek veikta personai pieejamā vietā pie izdales vietas. Tualetes daudzviet ir aprīkotas personu ar funkcionāliem traucējumiem vajadzībām pēc valstij noteiktajiem standartiem; izvietotas skaidri salasāmas norādes un zīmes (t.sk. informācija “vieglajā valodā”, viegli saredzamā augstumā arī personai ratiņkrēslā); nepieciešamības gadījumā, tiek nodrošināta atbalsta persona, kas palīdz mērķa grupas personai pārvietoties vai nogādāt komplektus līdz transportam. Ja mērķa grupas persona nevar nokļūt uz izdales vietu, PO vai pašvaldības sociālā dienesta pārstāvis nogādā komplektus tai uz mājām. Izdales vietās priekšroka saņemt komplektus bez rindas tiek dota personām ar pārvietošanās grūtībām, vecākiem ar maziem bērniem un senioriem, izvietojot atbalsta vietā atbilstošas norādes. Izdales vietas atrodas tuvu sabiedriskā transporta pieturām vai pagastu centros. Rasta iespēja nodrošināt Fonda atbalsta komplektu izsniegšanu Rīgas atbalsta centrā Ukrainas iedzīvotājiem, turpat kur notiek Ukrainas bēgļu reģistrācija un sniegti citi pakalpojumi (vienas pieturas “aģentūras” nodrošināšana);
 - lai nodrošinātu **sabiedrības veselības principa** ievērošanu, īstenoti šādi pasākumi: organizēti papildpasākumi par tautas medicīnas līdzekļu izmantošanu veselības uzlabošanai, veselīgu uzturu un dzīvesveidu, fizisko aktivitāšu nozīmi veselības saglabāšanā, personīgo higiēnu, bērnu aprūpes jautājumiem, atkarību profilakses jautājumiem, pirmās palīdzības sniegšanas iemaņu attīstību, rīcību ārkārtas un krīzes situācijās, slimību profilaksi, psihisko

veselību, kā arī kultūras pasākumi, kuru laikā tiek sekmēta mērķa grupas socializācija. Pārtikas un pamata materiālās palīdzības izsniegšanas vietās un papildpasākumu īstenošanas procesā ievērotas higiēnas prasības; sekots pārtikas un pamata materiālās palīdzības komplektu derīguma termiņiem, sākotnēji izsniedzot komplektus ar īsāku realizācijas termiņu, saņemot atbalsta komplektus, tiek pārbaudīts iepakojuma vizuālais stāvoklis. Gatavo maltīšu sagatavošanā ievēroti veselīga uztura atbilstība mērķgrupai, maltītes gatavotas stingri ievērojot ēdienkarti, produktu uzturvērtību, gatavošanas veidu, samazinot sāls, cukura un tauku iekļaušanu, kā arī iespēju robežās izvairoties no produktiem, kas varētu veicināt alerģisku reakciju. Zupas virtuvju darbiniekiem tiek nodrošināta ikgadēja veselības pārbaude.

- lai nodrošinātu **vides aizsardzības un pārtikas preču drošuma principa** ievērošanu, īstenoti šādi pasākumi: komplektu izdale, uzglabāšana un gatavo maltīšu nodrošināšana notiek vietās, kas iekļautas Pārtikas un veterinārā dienesta uzraudzībai pakļauto Uzņēmumu reģistrā un nodrošināta higiēnas prasību ievērošana. Tiek izstrādāts komplektu piegādes grafiks, lai mazinātu ceļa infrastruktūras noslodzi, izvairītos no ilgstošas pārtikas uzglabāšanas un produktu termiņa izbeigšanās; notiek saziņa ar pašvaldības sociālo dienestu, lai piegādātu maksimāli mērķa grupas skaitam atbilstošu un precīzu komplektu daudzumu. Papildus, lai izvairītos no pārtikas produktu pārpalikumiem, tiek nodrošināta komplektu pārdale starp PO un gadījumos, kad persona atdod kādu no komplektā iekļautajiem produktiem atpakaļ PO (brīvprātīgi, subjektīvu vai objektīvu apsvērumu dēļ), PO saņemtos produktus nodod zupas virtuvēm vai tos paņem citi Fonda atbalsta saņēmēji. Pārtikas un pamata komplektu iepakojumam tiek izmantoti materiāli, kas ir videi draudzīgi, kuri lielākā daļa ir otrreizēji pārstrādājami. Lai samazinātu vides piesārņojuma veidošanos, atkritumi zupas virtuvēs tiek šķīroti un konteineri maltītes nogādāšanai mājās tiek izmantoti atkārtoti. Organizēti pasākumi un izstrādāti izdales materiāli par pārtikas atbalsta pakās pieejamiem produktiem, ēdienu gatavošanu, ievērojot principu, lai ir lēti pagatavojami un tiek izmantoti atbalsta kompleksos iekļautie pārtikas produkti, veicinot interesi sagatavot kvalitatīvu ēdienu no pārtikas pakās pieejamiem produktiem. Papildpasākumu klāstā ir pasākumi par pārtikas drošu uzglabāšanu, pārtikas derīguma termiņiem, to ievērošanas svarīgumu, pārtikas pārpalikumu atkārtotu lietošanu, ģimenes budžeta plānošanu, atkritumu šķirošanu, kartona iepakojuma otrreizējo izmantošanas iespējamību un citiem jautājumiem, kas attiecas uz katra cilvēka iespējām rūpēties par vides aizsardzību.
- Arī Fonda vadībā iesaistītās institūcijas nodrošinājušas, ka tehniskās palīdzības darbībās ievēroti horizontālie principi, tai skaitā:
 - dzimumu līdztiesība un diskriminācijas aizliegums: nodrošināta iespēja noteikt individuālu darba laiku;
 - vides pieejamība: lifta un ratiņkrēsla pacēlāja pieejamības nodrošināšana; institūciju nosacījumi biroja telpu drošai izmantošanai un tehniskā aprīkojuma (datortehnikas) un programmatūras nodrošināšana darbam no mājām;
 - atklāta dalībnieku atlase: pretendentu brīvas konkurences nodrošināšana iepirkumos, organizāciju brīva konkurence atklātajos PO atlases konkursos;
 - vides aizsardzība: iespējas nodot papīru otrreizējai pārstrādei nodrošināšana, papīra (tajā skaitā otrreizēji pārstrādātā papīra) atkārtota izmantošana piezīmju veikšanai, kancelejas preču iegādē iespēju robežās izmantoti izstrādājumi, kuru ražošanā izmantota koksne, kas iegūta FSC sertificētos mežos, pāreja uz elektroniski parakstītiem dokumentiem un dokumentu (tostarp revīziju liecību) glabāšanu digitālā formātā;
 - sabiedrības veselība: veselības apdrošināšanas polišu nodrošināšana darbiniekiem;
 - partnerība, ieinteresēto pušu iesaiste: informācijas apmaiņa ar sabiedrības pārstāvjiem semināros, prezentācijās un darba grupās;
 - administratīvā sloga mazināšanai tiek izmantota dokumentu aprīte un sarakste elektroniskā veidā;
 - personu datu aizsardzība atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa regulas (ES) Nr. 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti nosacījumiem.

3) nolūkā nodrošināt pārtikas un pamata materiālās palīdzības preču izvēli pēc vistrūcīgāko personu vajadzībām (5. panta 13. punkts), izstrādājot nacionālos normatīvos aktus, veiktas šādas aktivitātes:

- viedokļu apzināšana par pārtikas un pamata materiālās palīdzības satura un kvalitātes prasībām un mērķa grupas vajadzībām;
- nodrošinātas konsultācijas ar Pārtikas un veterināro dienestu, Patērētāju tiesību aizsardzības centru un Veselības inspekciju kā valstī noteiktām uzraudzības funkciju veicošām institūcijām par preču kvalitātes un drošuma nosacījumiem;
- pārtikas atbalstam noteiktā finansējuma apjoma, kas ik gadu pieejams Fonda īstenošanai, ietvaros izraudzīti produkti, ievērojot katra produkta uzturvērtību un piemērotību izdalīšanai, derīguma termiņa garumu, kā arī apstākli, ka to uzglabāšanai nav nepieciešams speciāls temperatūras režīms;
- salīdzinot izdarei paredzētā pārtikas komplekta un personas dienas uztura enerģētiskās vērtības, veikts pārtikas atbalsta intensitātes izvērtējums. Secināts, ka pārtikas atbalsts konkrētā periodā ir 20% - 30% apmērā no vienam pieaugušajam nepieciešamās dienas uztura enerģētiskās vērtības, kas vienlaikus mazinātu nenodrošinātību ar pārtiku, sniedzot daļēju atbalstu atsevišķu pārtikas produktu komplektu vai gatavu maltīšu veidā, un motivētu personu palielināt savus ienākumus, nepieļaujot atkarību no Fonda atbalsta;
- paredzēts, ka reizi gadā pēc situācijas izvērtējuma var tikt iniciēta sākotnējo pārtikas preču aizstāšana ar citām enerģētiski līdzvērtīgām pārtikas precēm. Atsevišķu preču aizstāšana ar citām līdzvērtīgām paredzēta arī pamata materiālajā palīdzībā;
- ņemot vērā energo krīzes radīto situāciju, 2022./2023. gada apkures sezonā rasta iespēja nodrošināt papildus pārtikas atbalstu vistrūcīgākajiem Latvijas iedzīvotājiem un Ukrainas civiliedzīvotājiem.

2.3.Kopējie rādītāji
2.3.1. Resursu rādītāji

Indi- kato- ra Nr.	Indikators (indikatora nosaukums)	Mēr- vie- nība	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 ¹	Kumulatīvā vērtība
(1)	To atbilstīgo publisko izdevumu kopsumma, kas apstiprināti dokumentos, kuros izklāstīti darbību atbalsta nosacījumi	EUR	6 492 096	6 621 938	6 754 377	6 889 465	7 027 253	7 167 799	7 311 154	7 203 976	2 127 367	0.00	57 595 425,00
(2)	To attiecināmo publisko izdevumu kopsumma, kas radusies atbalsta saņēmējiem un samaksāta darbību īstenošanas gaitā	EUR	78 863.99	3 087 601.06	4 751 085.75	5 569 223	5 598 708	7 359 658	9 282 798	9 630 422	11 850 548	386 517,20	57 595 425,00
(2a)	to attiecināmo publisko izdevumu kopsumma, kas radusies atbalsta saņēmējiem un samaksāti tādu darbību īstenošanas gaitā, kas saistītas ar pārtikas atbalsta sniegšanu, ja attiecināms	EUR	0.00	2 501 289.27	3 750 754.20	4 407 316	4 485 968	5 618 358	6 641 401	7 370 228	8 450 052 ²	0.00	43 225 366,47

¹ Fonda finansējums 2023. gadā izmantots izdevumiem par tehnisko palīdzību. Pārtikas un pamata materiāls palīdzības atbalsts 2023.gadā finansēts no valsts budžeta virrssaistībām (Fonda finansējums pilnībā izmantots jau 2022. gadā), tāpēc informācija par izdevumu kopsummu 2023. gadā ar to saistītajiem indikatoriem tabulā nav ietverta.

² Precizēta izdevumu kopsumma par 2022. gadu atbilstoši faktiskajām izmaksām kalendārajā gadā un to sadalījumam pa finanšu avotiem - Fonda finansējums un valsts budžeta finansējums.

(2b)	to attiecināmo publisko izdevumu kopsumma, kas radušies atbalsta saņēmējiem un samaksāti tādu darbību īstenošanas gaitā, kas saistītas ar pamata materiālās palīdzības sniegšanu, ja attiecināms	EUR	0.00	274 231.36	701 106.16	859 310	815 094	1 458 551	2 353 530	1 954 877	3 073 588 ³	0.00	11 490 287,52
(3)	Komisijai deklarēto attiecināmo publisko izdevumu kopsumma ⁴	EUR	0.00	1 405 537.56	5 205 043.01	5 572 251.88	5 407 220	6 487 935	9 471 964	9 370 481	9 596 679	4 882 637,74	57 399 749,19

2.3.2. Iznākuma rādītāji, kas raksturo izdalīto pārtikas atbalstu

Indikatora Nr.	Indikators (indikatora nosaukums)	Mer- vienī-ba	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 ⁵	Kumu- latīvā vērtība
(4)	Augļu un dārzeņu daudzums.	Tonnas	0.00	0.00	0.00	26,92	21,42	99,53	191,99	213,65	307,74	119,77	981,02
(5)	Gaļas, olu, zivju, jūras produktu daudzums.	Tonnas	0.00	71,34	210,41	295,94	289,93	376,94	442,72	506,65	538,49	271,62	3 004,04
(6)	Miltu, maizes, kartupeļu, rīsu un citu cieti saturošu produktu daudzums.	Tonnas	0.00	941,70	1292,09	1275,09	1 241,65	1 415,75	1 473,62	1 686,89	2 199,98	1 007,14	12 533,91
(7)	Cukura daudzums.	Tonnas	0.00	71,34	141,25	168,65	164,36	187,98	194,48	222,82	255,26	119,82	1 525,96
(8)	Piena produktu daudzums.	Tonnas	0.00	114,15	147,01	138,07	133,14	228,91	317,98	363,64	357,75	198,32	1 998,97

³ Precizēta izdevumu kopsumma par 2022. gadu atbilstoši faktiskajām izmaksām kalendārajā gadā un to sadalījumam pa finanšu avotiem - Fonda finansējums un valsts budžeta finansējums.

⁴ Komisijai deklarēto izdevumu summa katrā gadā ir sākotnēji deklarētie izdevumi, daļa no kuriem vēlāk pārskatīta kontu slēguma sagatavošanas procesa ietvaros.

⁵ 2023. gada iznākuma rādītāji raksturo izdalīto pārtikas atbalstu tikai Fonda ietvaros, kas ir daļa no mērķa grupai sniegtā kopējā pārtikas atbalsta 2023. gadā (no gada vidus atbalsts tika sniegts arī ESF Plus programmas ietvaros). Minētā iemesla dēļ datus par Fonda atbalstu 2023. gadā (nepilna gada dati) nav iespējams salīdzināt ar iepriekšējiem gadiem (kur dati ir par pilnu kalendāro gadu)

(9)	Tauku, eļļas daudzums.	Tonnas	0.00	142,68	183,75	167,03	161,61	185,40	190,87	218,63	255,24	119,82	1 625,03
(10)	Lietošanai gatavo produktu, citu pārtikas produktu daudzums (kas neietilpst iepriekš minētajās kategorijās)	Tonnas											
(11)	Kopējais izdalītā pārtikas atbilsta daudzums	Tonnas	0.00	1341,21	1974,51	2071,70	2 012,11	2 494,51	2 811,66	3 212,28	3 914,46	1 836,49	21 668,93
(11a)	pārtikas daļa, par kuru no DP līdzekļiem ir segtas tikai transportēšanas, izplatīšanas un uzglabāšanas izmaksas	%											
(11b)	FEAD līdzfinansēto pārtikas produktu procentuālā daļa no partnerorganizāciju izdalītās pārtikas kopapjoma	%	0.00	83	71,4	84,50	81,82	82,04	81,89	79,31	78,16	77,36	
(12)	Kopējais izdalīto maltīšu skaits, ko daļēji vai pilnībā finansē no DP	Sk.	0.00	2205	204900	307170	330 060	366 735	433 890	478 373	444 228	229 200	2 796 761
(13)	Kopējais izdalīto pārtikas paku skaits, ko daļēji vai pilnībā finansē no DP	Sk.	0.00	285362	367451	335533	322 427	370 031	379 383	432 998	519 450	237 318	3 249 953

2.3.3. Rezultātu rādītāji, kas raksturo izdalīto pārtikas atbalstu

Indikatora Nr.	Indikators (indikatora nosaukums)	Mērvienība	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ⁶	2023	Kumulatīvā vērtība
(14)	To personu kopējais skaits, kas saņem pārtikas atbalstu	Sk.	0	688 76	61 497	63 799	69 643	75 645	75 469	87 607	126 831 ⁷	107 491 ⁸	736 858
(14a)	15 gadus veci un jaunāki bērni	Sk.	0	17 782	14 652	14 223	13 457	12 103	11 597	11 813	22 634	21 397	139 658
(14b)	65 gadus vecas un vecākas personas	Sk.	0	5 991	6 218	8 158	13 954	16 944	15 308	27 264	31 449	27 192	152 478
(14c)	sievietes	Sk.	0	41 036	31 671	32 832	36 532	40 439	39 263	49 446	40 092	36 647	347 958
(14d)	migranti, dalībnieki ar ārvalstu izcelsmi, minoritātes (tostarp sociāli atstumtās kopienas, piemēram, romi)	Sk.	0	1 445	1 084	434	949	904	837	1 369	32 858	21 377	61 257
(14e)	cilvēki ar invaliditāti	Sk.	0	7 598	6 524	7 196	11 429	10 761	13 048	14 857	13 083	12 962	97 458
(14f)	bezpajumtnieki	Sk.	0	358	290	1045	924	875	543	743	569	700	6 047

⁶ 2022. gada rezultātu rādītājos atspoguļota Fonda mērķa grupa – kopā LV iedzīvotāji un UA civiliedzīvotāji. Ņemot vērā, ka LV un UA civiliedzīvotāju struktūra ir visai atšķirīga, piemēram, ievērojama starpība ir personu 65+ grupā (UA 6,6 %, bet LV – 30 % komplektu saņēmēju grupā un 40,4 % maltiņu saņēmēju grupā), sieviešu grupā (LV – 26 %, bet UA – 46 %, kā arī bērnu grupā, 2022. gadā vērojama mērķa auditorijas sadalījuma īpatsvara ievērojamas izmaiņas. Tādēļ datu salīdzināšana ar iepriekšējiem gadiem, nav iespējama.

⁷ 2022. gadā pārtikas atbalstu saņēmušo skaits iegūts, aprēķinotajam LV unikālo pārtikas komplektu saņēmēju skaitam (88 011 personas) pieskaitot unikālo maltiņu saņēmēju skaitu (7 347 personas) un UA civiliedzīvotāju – unikālo pārtikas komplektu saņēmēju skaitu (31 473 personas).

⁸ 2023. gadā pārtikas atbalstu saņēmušo skaits iegūts, aprēķinotajam LV unikālo pārtikas komplektu saņēmēju skaitam (82 976 personas) pieskaitot unikālo maltiņu saņēmēju skaitu (8 434 personas) un UA civiliedzīvotāju – unikālo pārtikas komplektu saņēmēju skaitu (16 081 personas).

2.3.4. Iznākuma rādītāji, kas raksturo pamata materiālo palīdzību
2.3.4.1. Izdalīto preču vērtība

Indi- katora Nr.	Indikators (indikatora nosaukums)	Mēr- vienība	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ⁹	2023 ¹⁰	Kumulatīvā vērtība
(15)	Izdalīto preču kopējā vērtība izteiksmē naudas	EUR	0.00	191 692.8	605 968.58	815 378.32	712 512.66	1 630 332	2 137 207	1 791 483	2 604 005	0.00	10 488 579,36
(15a)	bērniem izdalīto preču kopējā vērtība	EUR	0.00	191 692.8	605 968.58	815 378.32	712 512.66	669 848	695 026	641 810	991 513	0.00	5 323 749,36
(15b)	bezpajumtniekiem izdalīto preču kopējā vērtība	EUR											
(15c)	citām mērķgrupām izdalīto preču kopējā vērtība	EUR	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	960 484	1 442 181	1 149 673	1 612 492	0.00	5 164 830,00

⁹ Precizēta preču vērtība 2022.gadā atbilstoši faktiskajiem izdevumiem par precēm, kas izdalītas pamata materiālās palīdzības ietvaros.

¹⁰ Pārtikas un pamata materiālās palīdzības atbalsts 2023.gadā finansēts no valsts budžeta virrssaistībām (Fonda finansējums pilnībā izmantots jau 2022. gadā), tāpēc informācija par izdalīto pamata materiālās palīdzības preču vērtību 2023.gadā tabulā nav ietverta.

2.3.4.2. Izdalīto preču papildu kategorijas

Bērniem izdalīto preču papildu kategorijas

ID	Rādītājs	Mērvienība	Jā/Nē
16f-0	matu šampūns	Jā/Nē	Jā
16f-16	Šķidrās ziepes	Jā/Nē	Jā
16f-17	zobu pasta	Jā/Nē	Jā
16f-18	zobu birste	Jā/Nē	Jā
16f-19	universāls veļas mazgāšanas līdzeklis	Jā/Nē	Jā
16f-20	veļas pulveris (krāsainai veļai)	Jā/Nē	Jā
16f-21	trauku mazgājamais līdzeklis	Jā/Nē	Jā
16f-22	Autīņbiksītes	Jā/Nē	Jā
16f-23	Krēms zīdaiņiem un maziem bērniem līdz 24 mēnešu vecumam	Jā/Nē	Jā
16f-24	Mitrās salvētes zīdaiņu un mazu bērnu ādas kopšanai	Jā/Nē	Jā
16f-25	Autiņi (marles)	Jā/Nē	Jā
16f-26	Ziepes zīdaiņiem un maziem bērniem līdz 24 mēnešu vecumam	Jā/Nē	Jā

2.3.4.3.Svarīgākās izdalīto preču papildu kategorijas

Svarīgākās bērniem izdalīto preču kategorijas

ID	Rādītājs	Mērvienība	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
16b	Skolas somas	Jā/Nē/Tukšs			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
16c	Kancelejas preces, burtņīcas, zīmēšanas piederumi un citi skolai vajadzīgi piederumi (izņemot apģērbu)	Jā/Nē/Tukšs			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
16f-0	matu šampūns	Jā/Nē/Tukšs		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
16f-16	Šķidrās ziepes	Jā/Nē/Tukšs		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
16f-17	zobu pasta	Jā/Nē/Tukšs		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
16f-18	zobu birste	Jā/Nē/Tukšs		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
16f-19	universāls veļas mazgāšanas līdzeklis	Jā/Nē/Tukšs		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
16f-20	veļas pulveris (krāsainai veļai)	Jā/Nē/Tukšs		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
16f-21	trauku mazgājamais līdzeklis	Jā/Nē/Tukšs		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
16f-22	Autīnbiksītes	Jā/Nē/Tukšs				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
16f-23	Krēms zīdaiņiem un maziem bērniem līdz 24 mēnešu vecumam	Jā/Nē/Tukšs				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
16f-24	Mitrās salvetes zīdaiņu un mazu bērnu ādas kopšanai	Jā/Nē/Tukšs				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
16f-25	Autiņi (marles)	Jā/Nē/Tukšs				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
16f-26	Ziepes zīdaiņiem un maziem bērniem līdz 24 mēnešu vecumam	Jā/Nē/Tukšs				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

2.3.4.4. Svarīgākās citām mērķgrupām izdalīto preču kategorijas

ID	Rādītājs	Mērvienība	Jā/Nē
18a-0	matu šampūns	Jā/Nē	Jā
18a-16	šķidrās ziepes	Jā/Nē	Jā
18a-17	zobu pasta	Jā/Nē	Jā
18a-18	zobu birste	Jā/Nē	Jā
18a-19	universāls veļas mazgāšanas līdzeklis	Jā/Nē	Jā
18a-20	veļas pulveris (krāsainai veļai)	Jā/Nē	Jā
18a-21	trauku mazgājamais līdzeklis	Jā/Nē	Jā

2.3.4.5. Svarīgākās izdalīto preču papildu kategorijas

Svarīgākās citām mērķgrupām izdalīto preču kategorijas

ID	Rādītājs	Mērvienība	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
18a-0	matu šampūns	Jā/Nē/Tukšs						✓	✓	✓	✓	✓
18a-16	šķidrās ziepes	Jā/Nē/Tukšs						✓	✓	✓	✓	✓
18a-17	zobu pasta	Jā/Nē/Tukšs						✓	✓	✓	✓	✓
18a-18	zobu birste	Jā/Nē/Tukšs						✓	✓	✓	✓	✓
18a-19	universāls veļas mazgāšanas līdzeklis	Jā/Nē/Tukšs						✓	✓	✓	✓	✓
18a-20	veļas pulveris (krāsainai veļai)	Jā/Nē/Tukšs						✓	✓	✓	✓	✓
18a-21	trauku mazgājamais līdzeklis	Jā/Nē/Tukšs						✓	✓	✓	✓	✓

2.3.5. Rezultātu rādītāji, kas raksturo pamata materiālo palīdzību

Indikatora Nr.	Indikators (indikatora nosaukums)	Mērvienība	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Kumulatīvā vērtība
(19)	To personu kopējais skaits, kuras saņem pamata materiālo palīdzību	Sk.	0	25 675	19657	18 196	17 439	70 341	69 241	81 171	122 245	100 227	524 192
(19a)	15 gadus veci un jaunāki bērni	Sk.	0	17782	14407	15110	12 159	11 255	11 182	11 532	23 210	21 454	138 091
(19b)	65 gadus vecas un vecākas personas	Sk.						15 756	13 204	25 250	28 992	24 348	107 550
(19c)	sievietes	Sk.	0	12565	10123	9558	8 371	37 604	36 877	46 557	37 650	32 733	232 038
(19d)	migranti, dalībnieki ar ārvalstu izcelsmi, minoritātes (tostarp sociāli atstumtās kopienas, piemēram, romi)	Sk.	0	804	554	104	694	903	450	1 161	33 950	21 224	59 844
(19e)	cilvēki ar invaliditāti	Sk.	0	917	760	711	777	10 672	11 494	13 418	11 284	12 059	62 092
(19f)	bezpajumtnieki	Sk.						258	76	146	127	57	664

1) ZIŅOŠANA 2017., 2022. GADA UN NOBEIGUMA ĪSTENOŠANAS ZIŅOJUMĀ

Atbilstoši Komisijas deleģētās Regulas (ES) Nr. 1255/2014 ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr.223/2014 par Eiropas Atbalsta fondu vistrūcīgākajām personām, nosakot gada īstenošanas ziņojumu un nobeiguma īstenošanas ziņojumu saturu, tostarp kopējo rādītāju sarakstu, 2. panta 3.punktā noteiktajam, sagatavota informācija par devumu Regulas (ES) Nr.223/2014 3. pantā norādīto Fonda konkrēto mērķu un vispārīgo mērķu sasniegšanā, to novērtējums un iesniegta Eiropas Komisijai šādu gada īstenošanas ziņojumu ietvaros:

- Gada īstenošanas ziņojums par 2016. gadu (iesniegts Eiropas Komisijai 2017. gadā);
- Gada īstenošanas ziņojums par 2021. gadu (iesniegts Eiropas Komisijai 2022. gadā).

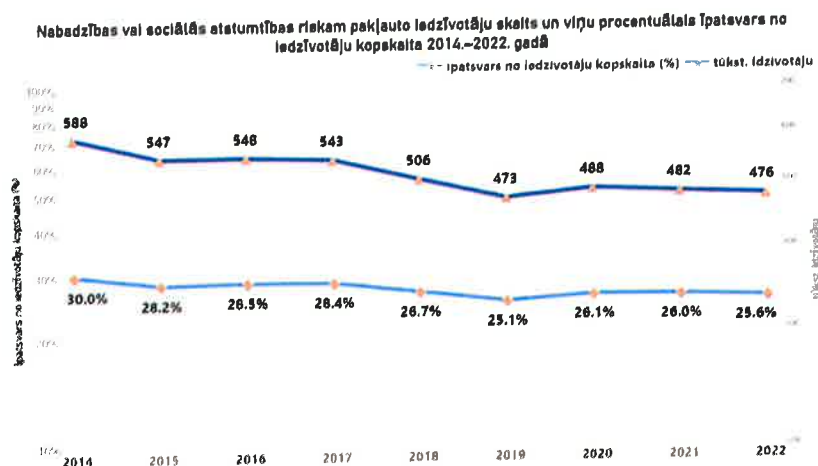
Turpmāk sniegta informācija par devumu Regulas (ES) Nr.223/2014 3. pantā norādīto Fonda konkrēto mērķu un vispārīgo mērķu sasniegšanā nobeiguma īstenošanas ziņojuma ietvaros.

Sadaļā atspoguļoti indikatori, kas raksturo nabadzību un sociālo atstumtību Latvijā un ES dalībvalstīs un tiek izmantoti kā mērķa rādītāji nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanai dažādos starptautiskos un Latvijas dokumentos: stratēģija „Eiropa 2030”, ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi, NAP 2027 un Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (Latvija 2030), Eiropas Komisijas 2024. gada Ziņojuma projekts par Latviju (2024 Draft Country Report Latvia).

Nabadzības vai sociālās atstumtības risks

Atbilstoši Centrālās statistikas pārvaldes (turpmāk – CSP) 2023. gadā veiktās iedzīvotāju aptaujas¹¹ rezultātiem 2022. gadā Latvijā nabadzības vai sociālās atstumtības riskam bija pakļauti 25,6 % jeb 476 tūkstoši iedzīvotāju, kas ir nedaudz mazāk nekā 2021. gadā, kad šādu iedzīvotāju bija 26,0 % jeb 482 tūkstoši (skat. attēlā Nr. 1).

Attēls Nr. 1¹²

Kaut arī kopš 2014. gada nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju īpatsvars ir samazinājies par 4,4 procentpunktiem, Latvija joprojām ir starp ES dalībvalstīm, kur šis rādītājs

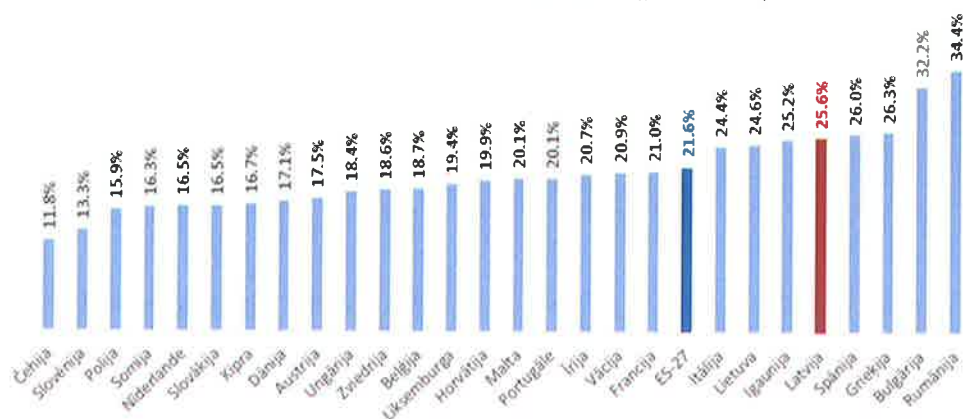
¹¹ Aptaujas rezultāti pamatojoties uz datiem, kas iegūti ikgadējā ES statistikas apsekojumā par ienākumiem un dzīves apstākļiem (EU-SILC 2023. gada apsekojums) <https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/iedzivotaji/monetara-nabadziba-nevienlidziba-un-sociala-atstumtiba-21?themeCode=NN>

¹² Datu avots: Eurostat [ILC_PEPS01N] 12.02.2024.
https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_peps01n/settings_1/table?lang=en

ir viens no augstākajiem. Jaunākie pieejamie dati liecina, ka starp visām ES dalībvalstīm Latvijā bija piektais augstākais nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju īpatsvars (26,0 % 2021. gadā un 25,6 % 2022. gadā¹³). Sliktāka situācija bija Rumānijā, kur nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju īpatsvars bija 34,4 %, Bulgārijā – 32,2 %, Grieķijā – 26,3 % un Spānijā – 26,0 % (skat. attēlā Nr. 2).

Attēls Nr. 2¹⁴

Nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju īpatsvars ES dalībvalstīs 2022. gadā (procentos)

Nabadzības risks

Atbilstoši CSP 2023. gadā veiktās iedzīvotāju aptaujas rezultātiem¹⁵ 2022. gadā Latvijā nabadzības riskam¹⁶ bija pakļauti 419 tūkstoši jeb 22,5 % iedzīvotāju – tikpat, cik 2021. gadā. Šo iedzīvotāju rīcībā esošie ienākumi¹⁷ bija zem nabadzības riska sliekšņa (skat. attēlā Nr. 3).

¹³ Latvijas dati attiecas uz 2023. gada apsekojuma provizoriskajiem rezultātiem, pārējo ES dalībvalstu dati – uz 2022. gada apsekojuma rezultātiem.

¹⁴ Datu avots: Eurostat [ILC_PEPS01N] 12.02.2024.

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_peps01n/default/table?lang=en

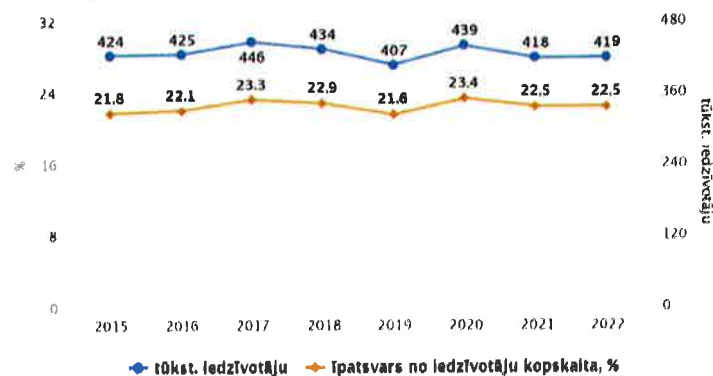
¹⁵ Datu avots: <https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/iedzivotaji/monetara-nabadziba-nevienlidziba-un-sociala-atstumtiba/preses-17?themeCode=NN>

¹⁶ Nabadzības riska indekss – iedzīvotāju īpatsvars (%), kuru ekvivalentie rīcībā esošie ienākumi ir zem nabadzības riska sliekšņa. Nabadzības riska sliekšnis ir 60 % no ekvivalento rīcībā esošo ienākumu mediānas. Mediāna ir augošā vai dilstošā kārtībā sakārtotu novērojumu centra vērtība jeb sadalījuma viduspunkts.

¹⁷ Rīcībā esošie (neto) ienākumi – skat. definīciju <https://stat.gov.lv/lv/metadati/3578-majsaimniecibu-riciba-esosie-ienakumi-eu-silc-apsekojums/det>

Attēls Nr. 3¹⁸

Nabadzības riskam pakļauto iedzīvotāju skaits un īpatsvars no iedzīvotāju kopskaita 2015.-2022. gadā

Skaits: Oficiālās statistikas portāls: NNR020 un CSP aprēķins

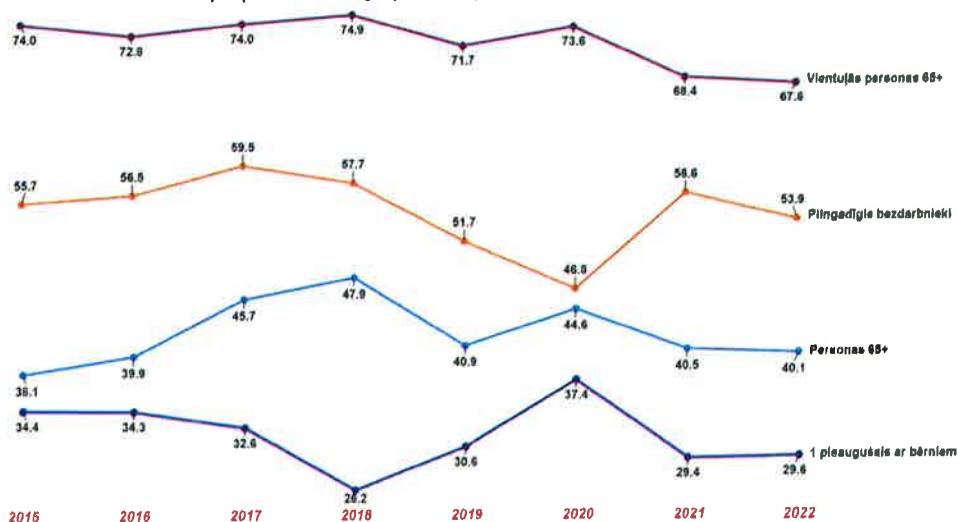
Vērtējot pēc iedzīvotāju vecuma grupām, visvairāk (40,1 %) 2022. gadā nabadzības riskam bija pakļauti vecākā gadagājuma iedzīvotāji vecumā no 65 gadiem. Taču kopš 2020. gada vērojama šī rādītāja pakāpeniska samazināšanās.

Īpaši nabadzības riskam bija pakļauti vientuļie vecākā gadagājuma iedzīvotāji (67,8 %). Arī šis rādītājs no 2020. gada pakāpeniski samazinās.

Tāpat augsts nabadzības risks bija starp pilngadīgiem bezdarbniekiem (53,9 %) un māsaimniecībām ar vienu pieaugušo un apgādībā esošiem bērniem (29,6 %). Skatīt attēlā Nr. 4.

Attēls Nr. 4¹⁹

Nabadzības riskam pakļauto iedzīvotāju īpatsvars (% no iedzīvotāju grupas kopskaita) 2015.-2022. gadā

¹⁸ Datu avots: CSP, [tabula NNR020 Nabadzības riska indekss pēc vecuma un dzimuma \(procentos\) 2015 - 2022](#)

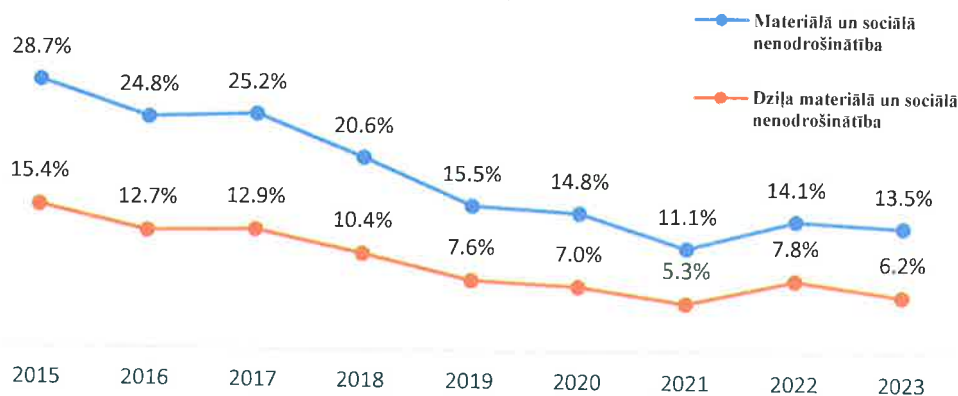
¹⁹ Datu avots: CSP, tabula NNR020, NNR030, NNR040

Materiālā un sociālā nenodrošinātība. Dziļā materiālā un sociālā nenodrošinātība

Atbilstoši CSP veiktās EU-SILC aptaujas²⁰ (2022. gada apsekojums) rezultātiem pēdējo gadu laikā materiālā un sociālā nenodrošinātība Latvijā pakāpeniski mazinājās, viszemākos rādītājus (11,1 %) sasniedzot 2021. gadā. Tomēr jau nākamajā gadā (2022. gadā) rādītājs palielinājās par 3 procentpunktiem, sasniedzot 14,1 %. Tas visticamāk izskaidrojams ar 2022. gadā notikušu strauju energoresursu cenu pieaugumu, sekojošu augstu inflāciju, īpaši pārtikai, kā rezultātā pazeminājās iedzīvotāju pirktspēja. 2023. gadā materiālai un sociālai nenodrošinātībai pakļauto iedzīvotāju īpatsvars saglabājās bez būtiskām izmaiņām – tas samazinājās vien par 0,6 procentpunktiem (skat. attēlā Nr. 5).

Attēls Nr.5²¹

Materiālās un sociālās nenodrošinātības rādītāji 2015.–2023. gadā
(procentos)

Dziļai materiālai un sociālai nenodrošinātībai pakļauto iedzīvotāju īpatsvars 2022. gadā palielinājies par 2,5 procentpunktiem, sasniedzot 7,8 % (skat. attēlā Nr. 1). Savukārt 2023. gadā, situācijai nedaudz stabilizējoties, šis rādītājs atkal samazinājies, sasniedzot 6,2 % (kopš 2022. gada samazinājums par 1,6 procentpunktiem).

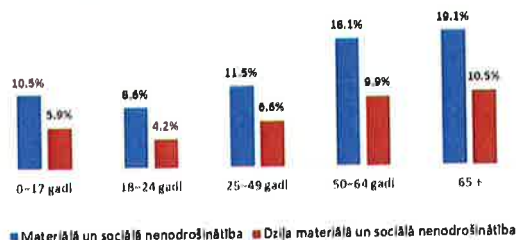
Analizējot materiālās un sociālās nenodrošinātības rādītāju pa vecuma grupām (skatīt attēlā Nr. 6), redzams, ka iedzīvotāji līdz 49 gadu vecumam, salīdzinot ar vecāka gadagājuma iedzīvotājiem, ir būtiski mazāk pakļauti materiālai un sociālai nenodrošinātībai. Dati liecina, ka, tuvojoties pensijas vecumam, arvien vairāk iedzīvotāju kļūst pakļauti materiālai un sociālai nenodrošinātībai. 2022. gadā starp 50 līdz 64 gadus veciem iedzīvotājiem materiālai un sociālai nenodrošinātībai bija pakļauti 18,1 % (kopš 2021. gada pieaugums par 2,3 procentpunktiem) un dziļai materiālai un sociālai nenodrošinātībai – 9,9 % (pieaugums par 1,8 procentpunktiem). Starp vecākā gadagājuma (vismaz 65 gadus veciem) iedzīvotājiem materiālai un sociālai nenodrošinātībai bija pakļauti 19,1 % (kopš 2021. gada pieaugums par 5,8 procentpunktiem) un dziļai materiālai un sociālai nenodrošinātībai – 10,5 % (pieaugums par 4,8 procentpunktiem).

²⁰ Datu avots: <https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/iedzivotaji/monetara-nabadziba-nevienlidziba-un-sociala-atstumtiba-18>

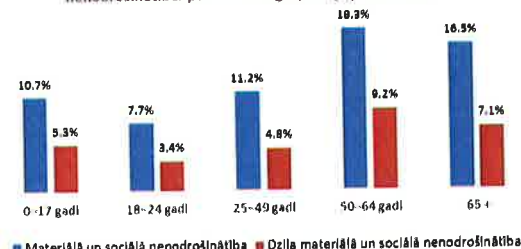
²¹ Datu avots: https://admin.stat.gov.lv/system/files/publication/2024-03/Nr_06_Materiala_nenodrosinatiba_Latvija_2023_gada_%2824_00%29_LV.pdf

Attēls Nr.6²²

Iedzīvotāju īpatsvars, kuri ir pakļauti materiālai un sociālai nenodrošinātībai pēc vecuma grupām (%), 2022.gadā

Iedzīvotāju īpatsvars, kuri ir pakļauti materiālai un sociālai nenodrošinātībai pēc vecuma grupām (%), 2023.gadā

Sociāli ekonomiskajai situācijai stabilizējoties, 2023. gadā dziļai materiālai un sociālai nenodrošinātībai pakļauto īpatsvars samazinājās visās iedzīvotāju vecuma grupās: lielākais samazinājums vērojams starp iedzīvotājiem, kuri bija sasnieguši 65 gadu vecumu (no 10,5 % 2022. gadā līdz 7,1 % 2023. gadā), un starp 25 līdz 49 gadus veciem iedzīvotājiem – no 6,6 % 2022. gadā līdz 4,8 % 2023. gadā (skat. attēlā Nr. 6).

Aplūkojot indikatorus, kas raksturo nabadzību un sociālo atstumtību, secināms, ka būtiskas izmaiņas tajos nav vērojamas – pēdējo divu gadu laikā (2021. un 2022. g.) nabadzības riskam pakļauto iedzīvotāju īpatsvars (%) nav mainījies. Materiālās un sociālās nenodrošinātības rādītājs pēc 2021. gadā vēsturiski lielākās lejupslīdes, 2022. gadā atkal pieauga, visticamāk energokrīzes un pēdējo 20 gadu laikā nepieredzētās cenu inflācijas ietekmē. Savukārt 2023. gadā, ekonomiskajai situācijai stabilizējoties, tas atkal samazinājās.

Saskaņā ar CSP analītisko informāciju²³, 2022. gadā nabadzības risks pirms sociālajiem transfertiem bija 40,6 %. Tas nozīmē, ka, nepastāvot sociālajiem transfertiem, nabadzības riskam pakļauto iedzīvotāju īpatsvars būtu bijis par 18,1 procentpunktu lielāks par esošo (22,5 %). Valsts atbalsts, palielinot ģimenes valsts pabalstu, ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamās minimālās pensijas apmēru, indeksējot pensijas u.c., nodrošināja, ka nabadzības risks nepieaug vai pat nedaudz samazinās vecākā gadagājuma iedzīvotājiem un ģimenēm ar bērniem.

Iepriekš minētie dati raksturo nabadzību un sociālo atstumtību Latvijā. Par situāciju un ar nabadzību saistīto problemātiku, risinājumiem ir norādīts Eiropas Komisijas Ziņojumā par Latviju 2023. gadā (Country Report).

Mērķa grupa skaitļos

Atbilstoši Pašvaldību sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu administrēšanas lietojumprogrammas (SOPA) statistikas datiem Valsts sociālās politikas monitoringa informācijas sistēmā SPOLIS, 2022. un 2023. gadā personu (Latvijas iedzīvotāju) vidēji katru mēnesi ir ap 55 tūkst. personu aktīvajā statusā, kas sniedz iespējas saņemt atbalstu Fonda ietvaros.

Unikālo pārtikas atbalsta un pamata materiālās palīdzības saņēmēju skaits rāda, ka pēdējos trīs gados tas ir būtiski pieaudzis, salīdzinot ar iepriekšējo periodu pirms COVID-19 pandēmijas (skat. attēlā Nr. 7).

²² Datu avots: CSP, [tabula NNN181. Iedzīvotāju īpatsvars, kuri ir pakļauti materiālai un sociālai nenodrošinātībai pēc vecuma grupām \(procentos\)](#)

²³ Datu avots: <https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/iedzivotaji/monetara-nabadziba-nevienlidziba-un-sociala-atstumtiba-21>

Attēls Nr.7

Analizējot atbalsta saņēmēju skaita izmaiņas pēc vecuma, secināms, ka tas ir būtiski mainījies: bērnu vecumā līdz 18 gadiem īpatsvars no 31 % 2015. gadā samazinājās līdz 19 % 2021. gadā, savukārt vecāka gada gājuma personu vecumā 65+ īpatsvars no 7 % 2015. gadā pieauga līdz 33 % 2021. gadā (skat. attēlu Nr. 8).

Attēls Nr.8²⁴

Minētās ir vismazāk aizsargātās iedzīvotāju grupas – bērni līdz 18 gadiem (kas ir atkarīgi no saviem vecākiem vai aizbildņiem) un personas vecumā 65+, kas pēdējos trīs gados kopā veido vairāk nekā pusi no pārtikas atbalsta un pamata materiālās palīdzības saņēmēju skaita: 2021. un 2022. gadā 52 % no visiem atbalsta saņēmējiem, bet 2023. gadā – 50 %. Tām ir salīdzinoši grūtāk vai nav iespēju mainīt savu situāciju, kamēr aktīvā nodarbinātības vecuma personu atbalsta saņēmēju vidū ir salīdzinoši mazāk, jo tām ir lielākas iespējas mainīt savu ienākumu līmeni.

Pārtikas atbalsta un pamata materiālās palīdzības nozīme zemu ienākumu mājsaimniecību pamatvajadzību apmierināšanā

Nepieciešamība un pieprasījums pēc pārtikas atbalsta un pamata materiālās palīdzības ir augsts un tas no mērķa grupas puses ir labi novērtēts, atzīstot atbalsta lietderību un efektivitāti. Tas papildina mājsaimniecību pārtikas grozu un sniedz iespēju ietaupīt budžeta līdzekļus, lai tos novirzītu citu pamatvajadzību risinājumam. Iepriekš minēto apliecina pieaugoša tendence pārtikas preču komplektus saņēmušo unikālo personu īpatsvarā no visām personām, kurām ir tiesības saņemt atbalstu (2015. gadā pārtikas preču komplektus saņēma 83,6 % no visām trūcīgām

²⁴ Datu avots: SOPA, SPOLIS dati.

personām, 2016. gadā – 89,4 %, 2017. gadā – 97,1 %, 2018. gadā – 93,14 %, 2019. gadā – 97,82 %, 2020. gadā – 99,89 %, 2021. gadā – 99,61 %, 2022. gadā – 98,99 %, bet 2023. gadā 98,70 % no visām unikālām personām ar atbilstošām tiesībām. Tas ļauj secināt, ka:

- personu informētība par atbalsta iespējām ir ļoti augsta;
- atbalsts sniegts gandrīz visām potenciālajām mērķa grupas personām, kurām ir tiesības to saņemt;
- vajadzība pēc atbalsta saglabājas augstā līmenī, īpaši ņemot vērā pēdējo gadu izaicinājumus – COVID-19 izraisītā krīze un ar to saistītās sociāli ekonomiskās sekas, ekonomiskā krīze, kas sākusies 2021. gada otrajā pusē, un turpinājās 2022. gadā, tostarp notikumu Ukrainā ietekmē.

Pārtika ir viena no cilvēka pamatvajadzībām, kas noteikta Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā. 2023. gada 5. oktobra Satversmes tiesas lietā Nr. 2022-34-01 par garantētā minimālā ienākuma (GMI) sliekšni, tiesa analizēja pārtikas kā cilvēka pamatvajadzības nodrošinājumu GMI pabalsta saņēmējiem. Tiesa atzina, ka GMI pabalsts kopā ar Fonda ietvaros sniegto pārtikas atbalstu nesasniedz vienas personas pārtikas groza izmaksas, tādējādi GMI pabalsts līdztekus pārējiem atbalsta veidiem nerada ikvienai trūcīgai personai iespēju veidot cilvēka cieņai atbilstošu dzīvi un tāpēc minētās tiesību normas neatbilst Satversmes 1. un 109. pantam. Šī sprieduma rezultātā Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 33. panta pirmā un otrā daļa un likuma “Par sociālo drošību” 2.² panta otrā un trešā daļa tika atzītas par spēkā neesošām no 2025. gada 1. janvāra, attiecīgi 2024. gadā ir jāizstrādā tādas tiesību normas, kas izpildītu minēto Satversmes tiesas spriedumu.

Izpildot Satversmes tiesas spriedumu, ir pieņemti grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā ar kuriem par trūcīgiem tiek uzskatīti iedzīvotāji ar lielākiem ienākumiem nekā iepriekš. Savukārt pašvaldība var noteikt, kurus iedzīvotājus tā savā teritorijā vērtē kā maznodrošinātos. Sekojoši viens vai otrs statuss dod tiesības personai saņemt pašvaldības sociālo palīdzību un arī atlaides dažādiem valsts maksājumiem. Saņemtais atbalsts, tostarp pārtikas atbalsts un pamata materiālā palīdzība, tieši ietekmē mājsaimniecību situāciju, jo tādējādi ietaupīto ģimenes budžetu ir iespēja novirzīt citām pamatvajadzībām, tostarp papildu pārtikas iegādei, medicīnas precēm un pakalpojumiem, komunālajiem maksājumiem u. tml. Iepriekš minēto apliecina Fonda atbalsta ietvaros ik gadu veiktie atbalsta saņēmēju aptaujas rezultāti.

Secināms, ka jebkurš atbalsts zemu ienākumu mājsaimniecībām no valsts, pašvaldību, NVO un ES puses ir būtisks un tam ir tieša ietekme uz iepriekš atspoguļotajiem nabadzību un sociālo atstumtību raksturojošiem rādītājiem, tajā skaitā ES atbalstam ir būtiska nozīme pārtikas groza papildināšanā un secīgi ietekme uz Satversmē noteiktu normu izpildi.

Ievērojot iepriekš minēto, kā arī to, ka Eiropas Sociālā fonda Plus programmai materiālās nenodrošinātības mazināšanai 2021.–2027. gadam (turpmāk – ESF Plus programma) piešķirtais kopējais finansējums ir par 44 % mazāks nekā 2014.–2020. gada plānošanas periodam, atbalstu ESF Plus programmas ietvaros būtu lietderīgi mērķēt tieši uz sociāli vismazāk aizsargātām iedzīvotāju grupām – vistrūcīgāko personu (ģimenes ar trūcīgas mājsaimniecības statusu un krīzes situācijā nonākušas mājsaimniecības) vajadzībām (atbilstoši Regulas (2021. gada 24. jūnijs) 2021/1057, ar ko izveido Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+) un atceļ Regulu (ES) Nr. 1296/2013, 4. panta “ESF+ konkrētie mērķi” 1. punkta m) apakšpunktā noteiktajam).

2) PIELIKUMI

Fonda Konsultatīvās darba grupas komentāru kopsavilkums atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 223/2014 par Eiropas Atbalsta fondu vistrūcīgākajām personām 13. panta 2. punktam

Konsultatīvās darba grupas dalībnieki 11.06.2024. sanāsmē saskaņoja ziņojumu, t.sk.:

- novērtē par būtisku Latvijas zemu ienākumu mājsaimniecībām un Ukrainas civiliedzīvotājiem sniegto atbalstu 2014.–2020. gada plānošanas periodā Fonda ietvaros un tā turpinājumu ESF+ Programmas ietvaros, nodrošinot tos ar pārtikas un higiēnas precēm, skolas piederumiem visā valsts teritorijā (neatkarīgi no dzīvesvietas). Īpaši atzīmē atbalsta nozīmi mērķa grupas sastāvā esošajiem senioriem un Grupu dzīvokļu

klientiem, kā arī tā ieguldījumu ne tikai jaunu prasmju un iemaņu apguvē, bet arī mērķa grupas sociālo prasmju veicināšanā un attīstīšanā;

- akcentē Fonda lietderību arī kā papildu resursu pašvaldību sociālo dienestu ikdienas darbā, sniedzot iespēju tūlītējam pārtikas un pamata materiālās palīdzības atbalstam trūcīgām, maznodrošinātām un krīzes situācijā nonākušām mājsaimecībām;
- atzīmē, ka, ņemot vērā Gada īstenošanas ziņojumā atspoguļotos aktuālos datus un tendences, atbalsts materiālās nenodrošinātības mazināšanai Latvijas vistrūcīgākām personām būs būtisks un aktuāls arī turpmākajos gados.

